

Pismo SGGW

nr 119 / grudzień 2025

AGRICOLA

ISSN 1640-4734

Dni SGGW 2025

Słowo Rektora do społeczności akademickiej SGGW

**Droga Społeczności Akademicka SGGW,
Szanowni Państwo!**

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego od lat stanowi przestrzeń spotkania tradycji z nowoczesnością. To miejsce, w którym doświadczenie łączy się z pasją młodości, a nauka z wrażliwością na potrzeby świata. W dobie dynamicznych przemian społecznych, technologicznych i klimatycznych nasza Uczelnia pozostaje wierna swoim wartościom: rzetelności, otwartości i odpowiedzialności.

Miniony rok był dla nas czasem intensywnej pracy i podejmowania ważnych decyzji. Rozwijaliśmy współpracę międzynarodową, realizowaliśmy ambitne projekty badawcze, kształciliśmy młodych ludzi gotowych stawiać czoła wyzwaniom przyszłości. Wzmacnialiśmy obecność SGGW na mapie Europy i świata – w sojuszu UNIGreen, w ramach programów: Erasmus+, Horyzont Europa oraz Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej – a tym samym potwierdziliśmy, że nasz głos w debacie o rozwoju zrównoważonym jest słyszalny i znaczący.

Siłę i przyszłości naszej Uczelni stanowią studenci i doktoranci, z myślą o których wdrażamy kolejne rozwiązania wspierające rozwój kompetencji przyszłości, w tym mikroprogramy, mentoring i tutoring akademicki, a także działania na rzecz równości szans i dobrostanu psychicznego.

Wznosimy kolejne gmachy wiedzy – dosłownie i symbolicznie. Budujemy Innowacyjne Centrum Nauk Żywnościowych i modernizujemy kampus, ale nade wszystko inwestujemy w ludzi: w mądrość, potencjał i odwagę naszej społeczności akademickiej. To Państwa zaangażowanie, codzienna praca i pasja sprawiają, że SGGW pozostaje liderem w dziedzinie nauk przyrodniczych i rolniczych, a zarazem nowoczesnym uniwersytetem otwartym na świat.

Przed nami kolejny rok pełen wyzwań, czas, w którym podejmiemy dialog o przyszłej strukturze organizacyjnej SGGW oraz rozpoczniemy nowe projekty badawcze i edukacyjne. Wierzę, że dzięki zgodnej współpracy i wzajemnemu zaufaniu wszystkie plany uda się nam z sukcesem zrealizować.

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzę wszystkim Państwu – całej społeczności akademickiej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego – zdrowia, spokoju oraz satysfakcji z pracy naukowej i dydaktycznej. Niech ten czas przyniesie Państwu wiarę w sens naszych działań i siłę do podejmowania nowych wyzwań, a każdy dzień będzie świadectwem tego, że razem potrafimy zmieniać świat – mądrze, odpowiedzialnie i z nadzieją na dobrą i bezpieczną przyszłość naszej *Alma Mater*.

PROF. DR HAB. MICHAŁ ZASADA

Spis treści

✧ Wstęp

- Słowo Rektora do społeczności akademickiej 1

△ Kronika wydarzeń

- Inauguracja roku akademickiego 2025/2026. Przemówienie JM Rektora SGGW prof. dr. hab. Michała Zasady 3
- Wierzę, że dalej będę mógł służyć SGGW. Rozmowa z dr. inż. Władysławem Wojciechem Skarżyńskim 12
- Dni SGGW 2025 17
- Przemówienie JM Rektora SGGW prof. dr. hab. Michała Zasady 18

- Wręczenie odznaczeń państwowych i resortowych oraz dyplomów habilitacyjnych i promocja doktorów 24
- Stefan Żeromski – student Warszawskiej Uczelni Weterynaryjnej 28
- Współczesne i przyszłe wyzwania dla chemii rolniczej 31
- Jubileuszowy Zjazd Stowarzyszenia Wychowanków SGGW 34
- Streszczenie wystąpienia prof. Sławomira Podlaskiego z okazji 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW 37
- Streszczenie wystąpienia prof. Włodzimierza Klucińskiego z okazji 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW 38
- „Biedronka LAB. Produkty przyszłości w Twoich rękach!” w Innowacyjnym Centrum Nauk Żywnościowych 40
- Spotkanie socjologów w SGGW 44

○ Współpraca międzynarodowa

- SGGW na Wystawie Światowej w Osace 46
- Wspólnie dla mobilności naukowców 49

◊ Ludzie

- Odeszli od nas: Profesor Jan Górecki – rektor SGGW w latach 1990–1996 51
- Profesor Monika Michalczuk 55

AGRICOLA

Periodyk

Wydawca: **Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie**

Adres: ul. Nowoursynowska 166, 02-787 Warszawa

Adres redakcji: **Biuro Rektora SGGW**

ul. Nowoursynowska 166

02-787 Warszawa

Redakcja: Agata Cienkusz, Andrzej Czerniawski

Zdjęcia: Małgorzata Trzak

oraz zdjęcia archiwalne autorów

Opracowanie graficzne: Janusz Fajto

Nakład: 700 szt. ISSN 1640-4734

Inauguracja roku akademickiego 2025/2026

Przemówienie JM Rektora SGGW prof. dr. hab. Michała Zasady

**Dostojni Goście,
Panie Pośle,
Panie Ministrze,
Ekscelencje,
Magnificencje,
Księżę Biskupie,
Drodzy Studenci i Doktoranci,
Społeczności Akademicka!**

W miejscu szczególnym, w sercu Ursynowa, w przestrzeni należącej niegdyś do Juliana Ursyna Niemcewicza – wielkiego patrioty, pisarza i społecznika, który mocno wierzył, że wartość człowieka mierzy się tym, co czyni on dla dobra wspólnego – otwieramy dziś kolejny rozdział w księdze historii i tradycji Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Niech więc to akademickie święto będzie nie tylko powitaniem nowego czasu dla nauki i zajęć dydaktycznych, ale

Rektor SGGW prof. dr. hab. Michał Zasada

także hołdem złożonym tym, którzy wskazali nam drogę: nauczycielom i mistrzom. „Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych...” i w naszej życiowej pamięci już na zawsze pozostaną przedstawiciele uczelnianej społeczności, których ze smutkiem pożegnaliśmy w minionym roku akademickim. Tradycyjnie już poproszę Państwa o chwilę zadumy i hołd dla zasłużonych reprezentantów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, którzy przez lata z zaangażowaniem działali na rzecz Uczelni. Wspomnijmy:

- prof. Jana Góreckiego – ekonomistę i wybitnego naukowca, inicjatora procesu transformacji i rozwoju Uczelni w okresie przemian ustrojowych, doktora honoris causa, prorektora i rektora SGGW w latach 1990–1996;
- prof. Stanisława Bergera – twórcę polskiej szkoły akademickiej w zakresie nauki o żywieniu człowieka, założyciela i wieloletniego dziekana Wydziału Żywności Człowieka i Wiejskiego Gospodarstwa Domowego, doktora honoris causa SGGW;
- prof. Tadeusza Wieczorka – wybitnego specjalistę w zakresie pedagogiki rolniczej, historii wychowania i oświaty rolniczej, w latach 1973–1978 dziekana Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego;
- prof. Andrzeja Chwaliboga (profesora Uniwersytetu Kopenhaskiego) – doktora honoris causa SGGW.

Prorektor ds. dydaktyki prof. dr hab. Jarosław Gołębiowski, rektor SGGW prof. dr hab. Michał Zasada i prof. Gabriel Dwomoh z Kumasi Technical University w Ghanie

Szanowni Państwo, uczcijmy minutą ciszy pamięć 35 przedstawicieli naszej wspólnoty akademickiej, których odejście to dla Uczelni bolesna strata.

Proszę Państwa o powstanie.

Szanowni Państwo!

Ten nostalgiczny moment, którym rozpoczęliśmy nasze spotkanie, przypomina o nieubłaganym cyklu życia i jednocześnie obrazuje jego ciągłość. Współcześni żegnają odchodzących, deklarując kontynuację ich działań i zapraszając do współpracy kolejne pokolenia, aby te poniosły w przyszłość najważniejsze założenia dziejowej misji – misji opartej na kształceniu i wychowywaniu społeczeństwa w duchu dobrze pojętego patriotyzmu. Inauguracja roku akademickiego to swoista klamra spinająca przeszłość z przyszłością.

Jestem dumny, że wspólnie z Państwem, tak licznie przybyłymi przyjaciółmi Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, w gronie profesorów, pracowników i pracowników emerytowanych, doktorantów i studentów, mam zaszczyt otworzyć kolejny rozdział w jej historii. Rok jubileuszu 210-lecia tradycji kształcenia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego jest świadectwem dostojeństwa Uczelni i ponadczasowości jej misji, mającej za podstawę „zdobywanie prawd i prawdopodobieństw naukowych, czyli najwyższych wartości intelektualnych, które przypaść mogą człowiekowi w udziale”.

W najbliższych miesiącach powrócimy myślami do pomysłodawców idei powołania instytucji stanowiących podwaliny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego: Jerzego Beniamina Flatta, Adama Antoniego Rudnickiego, Ludwika Platara, Michała Oczapowskiego, Wojciecha Jastrzębowski i Józefa Mikułowski-Pomorskiego. Przypomnimy losy instytucji, które na przestrzeni wieków ewoluowały i których „piękne tradycje i pożyteczną działalność dla dobra i rozwoju polskiej nauki i gospodarki” współcześnie kontynuujemy – od Instytutu Agronomicznego w Marymoncie, przez Kursy Przemysłowo-Rolnicze w Warszawie, Wyższą Szkołę Rolniczą i Królewsko-Polską Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego do nowoczesnego uniwersytetu przyrodniczego, jakim SGGW jest obecnie. Wspomnimy historię pokoleń jej wybitnych reprezentantów, dla których celem nadrzędnym był rozwój rolnictwa, leśnictwa i ogrodnictwa – trzech filarów Uczelni, symbolicznie ukazanych jako gwiazdy w godle SGGW. Nowy rok akademicki będzie też okazją do świętowania jubileuszy: 120-lecia Wydziału Rolnictwa i Ekologii, 110-lecia Wydziałów Leśnego oraz Ogrodniczego, a także 80-lecia Wydziału Technologii Drewna.

Te doniosłe jubileusze, na obchody których już dziś serdecznie wszystkich Państwa zapraszam, nie tylko akcentują znaczenie tradycji jako fundamentu, na którym kolejne pokolenia budowały solidną bazę wiedzy i wartości.

Dziekani wydziałów SGGW

Ukazują również, że umiejętność czerpania z doświadczeń przeszłości stanowi najlepsze przygotowanie na wyzwania, jakie niesie przyszłość. Dynamicznie zmieniający się świat, skomplikowana sytuacja geopolityczna, rosnące potrzeby społeczeństwa, coraz bardziej odczuwalne zmiany klimatyczne czy postępujące zmiany demograficzne to procesy wymagające od świata akademickiego konkretnych reakcji. Naszą odpowiedzią na te zmiany musi być otwartość na dyskusje i inne punkty widzenia, aktualizacja programów nauczania, poszerzenie zakresu badań, współpraca międzynarodowa i międzypokoleniowa. I tak jak nasi poprzednicy musimy dokładać starań, aby zagwarantować Uczelni stabilność i ciągłość funkcjonowania, a społeczeństwu – rozwój zrównoważony, który przełoży się na jego szeroko rozumiany dobrobyt.

Szanowni Państwo!

Jubileusze, będące wyjątkową okazją do spotkań w gronie przyjaciół, są wypadkową codziennej działalności i zaangażowania pracowników, których sukcesy budują renomę Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, wzmacniając

jej pozycję na arenie międzynarodowej. I o osiągnięciach zakończonego roku akademickiego oraz planach na naszą najbliższą przyszłość chcę teraz Państwu opowiedzieć.

Podstawowym założeniem poprzedniego roku akademickiego i kierunkiem działań w roku bieżącym jest realizacja postanowień (uchwalonej w 2021 roku) Strategii Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie do roku 2030, czyli utrzymanie wysokiej jakości kształcenia i poziomu badań naukowych, efektywnej współpracy międzynarodowej, dynamicznej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i stabilnej pozycji ekonomicznej, a także zapewnienie nowoczesnej infrastruktury w ramach kampusu zrównoważonego. W duchu tych założeń konsekwentnie wytyczamy kolejne cele i zachęcamy uczelnią społeczność do działań służących ich urzeczywistnieniu.

Jednym z nich jest przygotowanie przedstawicieli młodej generacji do zmieniających się realiów społeczno-gospodarczych i wyzwań współczesnego rynku pracy. W trosce o jakość kształcenia i umiędzynarodowienie studiów przeprowadziliśmy wewnętrzne badania oczekiwania kandydatów i studentów, analizy rynku pracy, a także

Orszak akademicki

konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi. W ich efekcie podjęliśmy decyzję o uruchomieniu trzech nowych kierunków studiów stacjonarnych: inżynieria bezpieczeństwa (studia pierwszego stopnia) i dwóch prowadzonych w języku angielskim: informatyka (studia pierwszego stopnia) i Food Science – Technology and Nutrition (studia magisterskie).

Propozycja uruchomienia nowych kierunków studiów spotkała się z dużym zainteresowaniem już na początkowym etapie rekrutacji, ale warto podkreślić, że także pozostałe kierunki studiów cieszyły się dużą popularnością wśród tegorocznych kandydatów. Dla ponad trzynastu tysięcy aplikujących na studia w SGGW najciekawszymi kierunkami okazały się: zarządzanie – o jedno miejsce ubiegało się dziewięciu kandydatów; finanse i rachunkowość – z ponad ośmioma kandydatami na jedno miejsce; ekonomia – o jedno miejsce ubiegało się blisko siedmiu kandydatów. Na kolejne sześć kierunków: architekturę, gospodarkę przestrzenną, logistykę, dietetykę, weterynarię i biotechnologię aplikowało około pięciu osób na jedno miejsce.

Staramy się uatrakcyjnić oferowane kierunki studiów między innymi poprzez uzyskiwanie akredytacji międzynarodowych lub wyróżniających akredytacji krajowych – takie akredytacje w ubiegłym roku otrzymały: architektura krajobrazu, biotechnologia, budownictwo oraz ogrodnictwo

miejskie i arborystyka. Wprowadzamy również różne atrakcyjne metody i techniki kształcenia. Obecnie w SGGW są realizowane dwa projekty finansowane z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS): „Zrównoważony Kampus SGGW – kształcenie na rzecz branż kluczowych” oraz „GreenTechEducation – SGGW dla gospodarki przyszłości”. W ich ramach zostanie zmodyfikowanych łącznie dwadzieścia sześć programów studiów, co przyczyni się do zwiększenia efektywności procesu dydaktycznego między innymi poprzez wirtualizację i gamifikację zajęć oraz rozwój kompetencji przyszłości. Przeprowadzone będą też szkolenia kadry dydaktycznej z zakresu aktywizujących metod dydaktycznych, kompetencji cyfrowych, podnoszenia świadomości i umiejętności na rzecz zielonej transformacji czy uniwersalnego projektowania zajęć.

Z myślą o studentach, którzy chcą realizować program nauczania poprzez uczestnictwo w sojuszach międzynarodowych, aktywnie działamy w ramach The Green European University (UNIGreen), Euroleague for Life Sciences (ELLS) oraz European Bioeconomy University (EBU). W minionym roku realizowaliśmy trzydzieści osiem projektów dydaktycznych, głównie w ramach Erasmus+ i NAWA, podpisaliśmy także dwadzieścia trzy umowy z uczelniami i instytucjami z Europy, Azji, obu Ameryk i Bliskiego Wschodu.

Artyści LZA PROMNI

Wspólnie z uczelniami z Ukrainy organizowaliśmy wydarzenia i szkolenia w ramach finansowanego z NAWA projektu UNIGreen+UA 2.0. Z kolei realizacja projektu NAWA „Internacjonalizacja SGGW: przyciąganie zagranicznych talentów” służy międzykulturowym szkoleniom i kampaniom promującym SGGW jako pracodawcę.

Uczelnia podpisała umowę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju na dofinansowanie i realizację projektu „SGGW4You – inteligentna uczelnia”, którego celem jest opracowanie i wdrożenie kompleksowej strategii przeciwdziałania zjawisku drop-outu, czyli przedwczesnej rezygnacji ze studiów.

W trosce o zapewnienie studentom z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami komfortowych warunków pobytu na terenie kampusu rozpoczęliśmy realizację projektu „SGGW – Uczelnia równych szans 2.0”, w ramach którego będziemy systematycznie poszerzać ofertę pomocy psychologicznej, poprawiać dostępność architektoniczną Uczelni i udostępniać potrzebującym strefy wyciszenia. Została powołana również koordynatorka edukacyjna, zadaniem której jest towarzyszenie studentom z niepełnosprawnościami w procesie dydaktycznym i zapewnienie im odpowiedniego wsparcia. A dziś, równoległe z naszą uroczystością, w przyjaznej przestrzeni, z właściwymi akustyką

i natężeniem światła, odbywa się inauguracja roku akademickiego przyjazna sensorycznie.

Miniony rok akademicki obfitował w sukcesy w zakresie działalności projektowej. Nasi pracownicy złożyli ponad trzysta krajowych wniosków projektowych, z czego niemal pięćdziesiąt uzyskało dofinansowanie, co przełożyło się na blisko dwadzieścia trzy miliony złotych dodatkowych środków na rozwój.

Dzięki wsparciu z funduszy unijnych rozwijamy działalność badawczo-rozwojową, współpracując z krajowymi i zagranicznymi partnerami. Aktywnie realizujemy projekty strukturalne o łącznej wartości ponad stu trzydziestu trzech milionów złotych. Realizujemy również siedemdziesiąt międzynarodowych projektów badawczych, w tym dwadzieścia dwa w ramach programu Horyzont Europa (o łącznej kwocie dofinansowania ponad pięciu milionów euro) i trzy projekty w ramach programu Horyzont 2020. W minionym roku akademickim złożyliśmy czterdzieści sześć wniosków aplikacyjnych o uzyskanie dofinansowania w ramach konkursów, w których SGGW była koordynatorem lub partnerem projektu.

Wdrażanie wymienionych projektów realnie wpływa na rozwój dydaktyki, badań naukowych, nowoczesnej infrastruktury i ochrony środowiska, a także umacnia pozycję

Uczelni jako lidera innowacji w obszarze rolnictwa, gospodarki żywnościowej, energetyki odnawialnej i zielonej transformacji.

W styczniu bieżącego roku w SGGW działalność rozpoczęło Centrum Badań Klimatu, którego celem jest prowadzenie badań procesów przyrodniczych, gospodarczych oraz społecznych w kontekście postępującej zmiany klimatu, łączących inżynierię środowiska, ogrodnictwo, ekonomię i nauki leśne.

Rozwijamy systemy motywowania i mobilności osób zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. W ramach Motywacyjnego Systemu Wynagradzania Pracowników oraz Systemu Wsparcia Finansowego dla Naukowców i Zespołów Badawczych w ubiegłym roku wsparcie o łącznej wartości blisko trzech milionów złotych uzyskały czterdzieści trzy osoby.

Miło mi poinformować, że nasi naukowcy zostali wyróżnieni w prestiżowym rankingu World's Top 2% Scientists 2025, opracowanym przez Stanford University we

strategii zapewniającej pełną integrację systemów informacyjnych w SGGW, tak aby wszystkie rozwiązania cyfrowe współpracowały ze sobą w sposób spójny i efektywny.

Do sukcesów SGGW w minionym roku akademickim należy zaliczyć naszą obecność na Wystawie Światowej w Osace, gdzie jako pierwsza polska uczelnia byliśmy partnerem Polskiego Dnia Ziemi podczas Wystawy Światowej Expo 2025 Osaka Kansai, a także udział w wydarzeniach organizowanych w ramach polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, poświęconych współpracy akademickiej, rozwojowi obszarów wiejskich oraz przyszłości rolnictwa.

Szanowni Państwo!

Nowy rok akademicki to zawsze pewna niewiadoma. Otwiera on przed nami nowe możliwości, ale jednocześnie stawia wyzwania i oczekuje ich realizacji. Stojąc u jego progu, liczymy na to, że przyniesie wiele pozytywnych wydarzeń – choć mamy świadomość, że może być również czasem trudnych decyzji i licznych wyzwań. Zwłaszcza dziś,

Niezmiennie naszym priorytetem pozostają inwestowanie w rozwój kadry oraz poprawa warunków pracy pracowników naukowo-dydaktycznych i administracyjnych.

współpracy z wydawnictwem Elsevier. Dziesięcioro badaczy zostało wyróżnionych za osiągnięcia naukowe od początku kariery zawodowej, a dwudziestu jeden znalazło się w gronie wyróżnionych za dorobek naukowy uzyskany w 2024 roku.

W miarę możliwości finansowych sukcesywnie realizujemy także inwestycje, dzięki którym nasz kampus zyskuje na atrakcyjności, a uczelniana społeczność może pracować i studiować w komfortowych warunkach. W części domów studenckich odświeżono pokoje i zamontowano energooszczędne oświetlenie LED zasilane z paneli fotowoltaicznych. Podobne energooszczędne oświetlenie zyskała również infrastruktura sportowa. Modernizację przeszła Aula Kryształowa, która, jak dziś widzimy, nabrała nowego blasku. W kilku budynkach zostały utworzone leśne pokoje wyciszeń – wyjątkowe miejsca urządzone z zastosowaniem wizualizacji, kojących dźwięków natury, a także elementów sprzyjających relaksowi i koncentracji. Dodatkowo zostały wyznaczone także strefy wolne od dymu tytoniowego.

Pracujemy nad wprowadzeniem systemów informacyjnych wspierających i zabezpieczających funkcjonowanie Uczelni. W ubiegłym roku udało się nam wprowadzić i rozwinąć łącznie siedemnaście systemów/narzędzi informatycznych. Pracę rozpoczęła również Rektorska Komisja ds. Spójności Cyfrowej, której zadaniem jest opracowanie

gdy nasze poczucie bezpieczeństwa zostało zachwiane, a rzeczywistość społeczna, technologiczna i demograficzna ulega dynamicznym przemianom. Progi Uczelni przekracza kolejne pokolenie młodych ludzi urodzonych w epoce cyfrowej, wychowanych w warunkach szybko zmieniającego się świata. Bardziej świadomych jego różnorodności, ale też wrażliwych, często niepewnych i podatnych na presję. Musimy wyjść naprzeciw tym potrzebom, proponując innowacyjne metody dydaktyczne oraz nowe modele współpracy między studentami a wykładowcami. Uczelnia przyszłości to bowiem instytucja, która słucha potrzeb młodego pokolenia i, zachowując poziom akademicki, podąża za wymaganiami współczesności.

I dlatego w nowym roku akademickim planujemy wiele inicjatyw, dzięki którym SGGW utrzyma silną pozycję w międzynarodowej nauce – wśród nich ukończenie budowy Innowacyjnego Centrum Nauk Żywnościowych, w którym nasi naukowcy będą prowadzić badania ukierunkowane na zmniejszenie skali występowania chorób dietozależnych w polskiej populacji oraz edukować społeczeństwo w zakresie zasad zdrowego odżywiania. Na podstawie podpisanej ostatnio umowy z Jeronimo Martins Polska S.A., właścicielem sieci sklepów Biedronka, to właśnie tutaj działać będzie Centrum Innowacji Biedronka („Biedronka LAB. Produkty w Twoich rękach!”). Ta wspólna inicjatywa opierać się będzie

Kolegium rektorskie i dziekani wydziałów Uczelni

na tworzeniu innowacyjnych, wysokiej jakości produktów dostosowanych do indywidualnych potrzeb różnych grup wiekowych i społecznych, a także na edukacji żywieniowej i działaniach profilaktycznych. Centrum stanie się przestrzenią, w której spotkają się kompetencje badawcze, możliwości wdrożeniowe i wiedza o konsumentach oraz miejscem kształcenia nowych kadr naukowych.

Kilka dni temu podpisaliśmy również list intencyjny z firmą Synektik, określający zasady współpracy w zakresie rozwoju praktyki dotyczącej wykorzystania i zastosowania robotów Da Vinci. Inicjatywa ta zaowocuje uruchomieniem Centrum Szkoleniowego Chirurgii Robotycznej, w którym już w przyszłym roku będą mogły szkolić się polskie i zagraniczne zespoły specjalistów.

Niezmiennie naszym priorytetem pozostają inwestowanie w rozwój kadry oraz poprawa warunków pracy pracowników naukowo-dydaktycznych i administracyjnych. Na podstawie obserwacji aktualnych tendencji światowych do konsolidacji ośrodków naukowych doszliśmy do wniosku, że struktura naszej Uczelni powinna zostać dostosowana do zachodzących w nauce zmian. W nadchodzącym roku zamierzamy kontynuować dialog ze społecznością Uczelni na temat zmian strukturalnych, które w pełnym kształcie zaczną obowiązywać od 1 października 2026 roku. Zgodnie z przyjętymi w czerwcu zmianami Statutu SGGW w Uczelni

zostanie wprowadzona struktura wydziałowa. Wydział powołany zostanie jako jednostka organizująca działalność naukową i badawczą dla dyscypliny lub dyscyplin naukowych należących do tej samej dziedziny oraz odpowiedzialna za prowadzenie kształcenia na kierunkach studiów, studiach podyplomowych oraz innych formach. Kierować nim będzie dziekan, a podmiotami opiniodawczo-doradczymi będą działające przy wydziale: rada wydziału, do zadań której należeć będzie między innymi określanie polityki naukowej wydziału, oraz rady programowe wspierające dziekana w obszarze działalności dydaktycznej wydziału.

Zapraszam Państwa do konstruktywnych dyskusji, w efekcie których wypracujemy stabilną strukturę Uczelni, gdyż bez determinacji wszystkich członków społeczności uczelnianej trudno nam będzie osiągnąć sukces. Cenny jest każdy głos, który przełoży się na stabilną pozycję SGGW jako lidera *life sciences*.

Szanowni Państwo!

Jak już nadmieniałem, inauguracja jest wyjątkowym wydarzeniem w życiu społeczności akademickiej. Oznacza dla nas kontynuację rozpoczętego dzieła, powrót do nauki i pracy. Szczególnie przeżywa ten moment młodzież rozpoczynająca swoją uniwersytecką drogę – to właśnie dla niej otwiera się nowy rozdział życia, pełen wyzwań,

ale – mam nadzieję – również satysfakcji i inspirujących doświadczeń. Już za chwilę stanie się ona częścią naszej wspólnoty akademickiej. Symbolicznie w imieniu sześciu i pół tysiąca nowo przyjętych studentów rotę ślubowania wygłoszą najlepsi spośród kandydatów na czterdzieści dwa oferowane przez nas kierunki studiów pierwszego stopnia.

Wszystkich nowo przyjętych studentów i doktorantów serdecznie witam w murach Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego! Dokonałiście Państwo dobrego wyboru, decydując się na studia w naszej Uczelni. Przygotowaliśmy dla Was ciekawą ofertę dydaktyczną, nowoczesne zaplecze badawcze, dobrze funkcjonującą bazę sportową i zaplecze socjalne. W ramach studiów będziecie mogli skorzystać z wymiany międzynarodowej, programów tutoringów i mentoringu akademickiego, programu uczelnianych zajęć obieralnych oraz mikroprogramów kończących się wydaniem mikropoświadczeń. Czekają na Was organizacje studenckie, koła naukowe i zespoły artystyczne, w których możecie pogłębiać wiedzę i rozwijać swoje pasje. Ale przede wszystkim czekamy na Was my, Wasi nauczyciele, bo spotkanie z młodzieżą jest dla nas zawsze bardzo inspirujące. Wnoscicie nowe pomysły i świeże spojrzenie na rzeczywistość, a Wasza dociekliwość i chęć zgłębiania naukowych zawiłości sprawiają, że wspólna praca jest prawdziwą przyjemnością. Wierzę, że będziemy stanowić zgrany zespół, którego aktywność zaowocuje Waszym życiowym sukcesem.

Jesteśmy tu dla Was, dlatego nie wahajcie się korzystać z naszego doświadczenia, stawiajcie trudne pytania, ale nie strońcie od samodzielnego zgłębiania tajników wiedzy i wytyczania celów. Uczelnia nie jest bowiem tylko przestrzenią, w której rodzą się nowe idee. Jest też miejscem, w którym powstają innowacyjne rozwiązania i to właśnie Wy możecie być tym pokoleniem, które znajdzie odpowiedzi na ważne pytania współczesności w obszarach tak dla nas obecnie strategicznych jak bezpieczeństwo klimatyczne i żywnościowe. Postawą, staraniami i osiągnięciami wpisujecie się w historię Uczelni dumnej ze swoich wychowanków. I pamiętajcie, że „nic w życiu nie przychodzi samo”, a „patrząc zawsze przed siebie, myśląc o tym, jak zrobić jeszcze więcej, osiągniecie stan umysłu, w którym nie ma rzeczy niemożliwych”.

U progu nowego roku akademickiego wszystkim studentom i doktorantom życzę, aby czas poświęcony nauce w SGGW był dla Was najbardziej wartościowym i najpiękniejszym w życiu. Niech przyniesie zadowolenie z wybranego kierunku studiów, obfituje w satysfakcjonujące dokonania, które przełożą się na sukcesy zawodowe. Życzę Wam odwagi w poszukiwaniu prawdy, otwartości na świat, pasji do nauki i umiejętności uczenia się od siebie nawzajem, a także wrażliwości na drugiego człowieka. Niech czas studiów sprzyja poznaniu ciekawych ludzi i zawarciu wartościowych znajomości, dzięki którym będziecie spełnieni

Goście uroczystej inauguracji roku akademickiego 2025/2026

Goście uroczystej inauguracji roku akademickiego 2025/2026

i szczęśliwi. A pokoleniowa zmiana, która już niebawem dzięki Wam stanie się rzeczywistością, zapewni światu bezpieczeństwo.

Ważna zmiana pokoleniowa dokonała się niedawno także w naszej Uczelni. Po trzydziestu czterech latach pełnienia odpowiedzialnej funkcji kanclerza Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego pracę na tym stanowisku zakończył dr inż. Władysław Wojciech Skarzyński.

Panie Kanclerzu, serdecznie dziękujemy za Pańskie zaangażowanie i ogrom codziennej pracy, dzięki której administracja centralna funkcjonuje bez zarzutu, a Uczelnia może cieszyć nas wszystkich wysoką pozycją w światowych rankingach i nowoczesnym kampusem. Bardzo się cieszę, że nadal będzie nas Pan wspierał swoją wiedzą i bogatym doświadczeniem. Jednocześnie chcę poinformować, że od 1 października bieżącego roku funkcję tę sprawował będzie dr inż. Arkadiusz Gruchała.

Szanowni Państwo,

przyszło nam żyć w ciekawych czasach, choć słowo „ciekawe” coraz częściej ustępuje dziś miejsca przymiotnikom „nieprzewidywalne” i „niebezpieczne”. Funkcjonujemy w realiach, w których coraz wyraźniej zaznacza się potrzeba odbudowy potencjału obronnego państwa oraz przygotowanie społeczeństwa do działań w ramach obrony cywilnej. Znaczące środki finansowe są kierowane na

ponowne zbrojenia — jako odpowiedź na rosnące napięcia geopolityczne. Burzliwa historia naszego kraju jest przykładem tego, do jak tragicznych konsekwencji ten niepokojący trend może doprowadzić świat. Warto więc przypomnieć słowa laureata Pokojowej Nagrody Nobla Nelsona Mandeli, który uważał, że: „najpotężniejszą bronią, której możesz użyć, aby zmienić świat, jest edukacja”. I na niej — nie na uporczywym burzeniu ustalonego porządku świata — swoją uwagę powinny koncentrować współczesne i przyszłe pokolenia; na wykształceniu społeczeństwa, które zadba o swój wszechstronny rozwój, zrozumie znaczenie nauki w globalnym rozwoju i doceni demokratyczne zasady bezpiecznego świata. Wierzę, że mamy realny wpływ na kreowanie świadomego społeczeństwa i że jako wspólnota akademicka damy impuls, by odnaleźć przestrzeń na realizację tych bliskich nam wartości. Zadbamy o to, aby również następne pokolenia mogły w pełni korzystać z przywileju życia w pokoju i cieszyć się z kolejnych jubileuszy, bo jak powiedziała prof. Monika Stanny — dyrektor Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN i autorka dzisiejszego wykładu inauguracyjnego: „Paradoks demografii polega na tym, że za każdym wielkim procesem stoją indywidualne biografie ludzi”.

Wszystkim Państwu życzę, aby rok akademicki 2025/2026 był bezpieczny, szczęśliwy i pomyślny! ▲

Wierzę, że dalej będę mógł służyć SGGW

Rozmowa z dr. inż. Władysławem Wojciechem Skarżyńskim, najdłużej urzędującym kanclerzem szkoły wyższej w Polsce, który po 34 latach pracy kończy pełnienie swojej funkcji w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Panie Kanclerzu, jak wyglądało Pana pierwsze spotkanie z SGGW?

W 1972 roku ukończyłem Technikum Terenów Zieleni w Radzyminie. W tamtym czasie Sekcja Kształtowania Terenów Zieleni Wydziału Ogrodniczego SGGW była elitarnym kierunkiem, na który mogło dostać się dwunastu studentów rocznie. Nie otrzymałem dodatkowych punktów za pochodzenie, które było istotne w okresie PRL-u, dlatego miałem małe szanse na dostanie się na ten kierunek. Złożyłem więc dokumenty na Wydział Ekonomiczno-Rolniczy i spędziłem tam pięć wspañałych lat mojego życia. Od pierwszego roku należałem do grona najlepszych studentów na wydziale, mimo że studia były wymagające, a zajęcia miałem w budynkach zlokalizowanych w całym mieście. O godzinie ósmej miałem zajęcia wychowania fizycznego przy ulicy Kolskiej, następnie anatomię zwierząt na Grochowiu, angielski przy ulicy Rakowieckiej, a ostatnie zajęcia na Ursynowie. Aby wrócić do akademika na Jelonkach, w którym mieszkałem przez pierwsze trzy semestry, musiałem codziennie jeździć różnymi liniami autobusowymi.

Na pewno w trakcie studiów nauka nie była Pana jedynym zajęciem.

Ze względów rodzinnych musiałem podjąć pracę zarobkową. Pracowałem w spółdzielni studenckiej „Universitas”. Rano zgłaszałem się do budynku przy bramie głównej na Ursynowie, gdzie zawsze czekały jakieś zlecenia: sadzenie drzew, zakładanie ogródków, noszenie mebli czy sprzętanie. Byłem członkiem rady uczelnianej i samorządu studenckiego, w ramach którego organizowaliśmy wyjazdy, obozy integracyjne i praktyki. Przed wyjazdem na praktykę do Szwajcarii musieliśmy mieć wyrobione międzynarodowe prawo jazdy na traktor. W tym celu udałem się do PZMot-u. Gdy powiedziałem o traktorze, obsługa wpadła w panikę – nie mieli w swojej „ofercie” takiej możliwości. Skończyło się na tym, że od 1976 roku miałem międzynarodowe prawo jazdy na autobusy i pojazdy ciężarowe – innego międzynarodowego po prostu w tamtym czasie nie było. Traktorem zjeździłem pola między innymi Szwajcarii, Niemiec i Szwecji. Rok wcześniej dotarłem też do Zsámbék

Dr inż. Władysław W. Skarżyński

na Węgrzech, gdzie zwoziłem do winnicy zebrane z plantacji winogrona. Za każdy przejazd dostawałem z kolegą dodatkowe wynagrodzenie w formie płynnej. Pozwalało to nam z humorem znosić trudy pracy. Opiekun naszej grupy praktyk studenckich wskazywał naszą postawę za wzór do naśladowania.

Praktyki studenckie, których można pozazdrościć. Ale to nie one zaważyły na decyzji o pozostaniu na uczelni.

Studia skończyłem z wyróżnieniem w 1978 roku jako najlepszy student wydziału. Otrzymałem także nagrodę w ważnym w tamtym okresie ogólnopolskim konkursie „Młoda myśl dla kraju”. Wtedy też uruchamiano w SGGW dzienne studia doktoranckie. Wszystkie znaki na ziemi i niebie wskazywały mi, że praca na uczelni jako pracownik naukowo-dydaktyczny to właściwy dla mnie kierunek. I kiedy już byłem zdecydowany aplikować na studia doktoranckie, dostałem wezwanie do wojska, do szkoły oficerów rezerwy. Po przeszkoleniu w SOR zaproponowano mi jednostkę pułku czołgów w Ostródzie. Pomyślałem, że jeżeli mam być wiele miesięcy w wojsku, to niech to będzie nowe dla mnie doświadczenie w nowym otoczeniu. Spytałem, czy jest możliwość odbycia służby w Kołobrzegu, dokąd bezpośrednio jeździły pociągi z Warszawy. Otrzymałem pozytywną odpowiedź i tak trafiłem do Bałtyckiego Dywizjonu Okrętów Pogranicza.

Przez służbę wojskową nie mogłem rozpocząć studiów doktoranckich. Po powrocie współpracę zaproponował mi prof. Władysław Cybura, pomógł mój kolega, wtedy asystent – doktorant, a obecnie profesor – Henryk Runowski. Dzięki nim mogłem rozpocząć pracę jako asystent w Zakładzie Ekonomii, w Instytucie Ekonomiki Rolnictwa i Polityki Agrarnej. Prowadziłem zajęcia z ekonomii politycznej, a potem ekonomii, bo SGGW jako pierwsza uczelnia w Polsce zrezygnowała z określenia „ekonomia polityczna”. Dyrektorem instytutu był prof. Bolesław Strużek, niesamowity człowiek, dyrektor, lider. Doktorat uzyskałem pod opieką prof. Marii Okręt-Zajączkowskiej. Od samego początku miałem szczęście pracować ze świetnymi, życzliwymi ludźmi w znakomitej atmosferze.

To nieczęste mieć wokół siebie w pracy zawodowej tyle życzliwych osób.

Rzeczywiście. Na dobrą współpracę mogło mieć też wpływ to, że zawsze, każdego dnia starałem się jak najlepiej wykonywać swoje obowiązki i z czasem zyskałem opinię sprawnego organizatora. Od 1979 do 2025 roku byłem łącznie jedenaście dni na zwolnieniu lekarskim. W latach 80. tylko trzy dni na zwolnieniu lekarskim. Kiedy wróciłem do instytutu, wezwał mnie dyrektor prof. Julian Bogacz i powiedział, że jest mnóstwo spraw do załatwienia i tylko ja z całego

zakładu mogę się z nimi uporać. I tak też się stało. Uporałem się z nimi i wieloma kolejnymi.

We wrześniu 1991 roku mój przełożony, dziekan wydziału prof. Janusz Lewandowski, poinformował mnie, że rektor prof. Jan Górecki szuka kandydata na szefa administracji Uczelni. Poszedłem na spotkanie z rektorem, a na zakończenie rozmowy padły słowa, które pamiętam do dziś: „Kolega przyjdzie na zastępcę dyrektora administracyjnego, a po dwóch tygodniach zdecydujemy, czy kolega zostaje, czy wraca bez żalu na wydział”. I po dwóch tygodniach próby zostałem. Na stanowisko pełniącego obowiązki dyrektora administracyjnego rektor powołał mnie 1 lutego 1992 roku, a 1 maja oficjalnie zostałem szefem centralnej administracji SGGW.

Co najbardziej zapadło Panu w pamięć z początków pracy na nowym stanowisku?

Pierwsze kolegium rektorskie, w którym wziąłem udział, odbyło się w lutym 1992 roku. Po przedstawieniu mnie przez rektora odezwał się prorektor prof. Witold Dzbeński: „Rozumiem, że od teraz prorektorzy są niepotrzebni”. Te słowa mocno mnie zaskoczyły. Prorektor miał pewne obawy związane z zakresem moich uprawnień i obowiązków. Na szczęście podział ról szybko się wyjaśnił i relacje z prorektorem ułożyły się dobrze. Autorytet rektora pozwolił mi wejść w nową rolę i sprawnie wypełniać powierzone zadania. Początek lat 90. był bardzo trudny. Stan materialny Uczelni pozostawiał dużo do życzenia, pensje były bardzo niskie, wielu kompetentnych nauczycieli akademickich przechodziło do sektora finansowego, prywatnych biznesów czy polityki.

Moim pierwszym dużym wyzwaniem w nowej roli była redukcja zatrudnienia o około 350 osób. Struktura administracyjna odziedziczona po okresie PRL-u była niedopasowana do potrzeb i możliwości szkoły wyższej. Nie mieliśmy środków finansowych na tyle etatów. Koniecznie należało wprowadzić zmiany, aby SGGW mogła przetrwać.

I jak widzimy, przetrwała. To z pewnością zasługa współpracy na linii kanclerz–rektor. Chronologicznie byli to profesorowie: Jan Górecki, Włodzimierz Kluciński, Tomasz Borecki, Alojzy Szymański, Wiesław Bielawski i Michał Zasada.

Profesor Jan Górecki został rektorem w niezmiernie trudnym okresie początku lat 90. Nasza Uczelnia miała wielkie szczęście, że na jej czele stanął człowiek światowy, który znał uczelnie zachodnie i nie bał się przenosić dobrych praktyk i rozwiązań z Zachodu na grunt SGGW. W 1992 roku wysłał mnie, prof. Edwarda Pierzgałskiego, późniejszego prorektora ds. dydaktyki, oraz Ewę Suską, dyrektor Biura Rektora, na miesięczny staż do USA. Podejmował nas USDA, czyli Departament Rolnictwa Stanów Zjednoczonych, za którego pośrednictwem trafiliśmy na Uniwersytet Purdue w stanie Indiana. Przez trzy tygodnie uczestniczyliśmy

w seminariach zorganizowanych wyłącznie dla nas, a prowadzonych przez prezesów banków, prezydentów firm i menedżerów uniwersytetów. Przekazywano nam wiedzę o tym, jak zarządzać uniwersytetami amerykańskimi, co było w tamtym czasie unikalnym doświadczeniem, możliwym wyłącznie dzięki kontaktom rektora prof. Jana Góreckiego. Uświadomiłem sobie wtedy, że warto korzystać z doświadczeń innych, dzielić się swoimi i zawierać wartościowe kontakty zawodowe. W trakcie kadencji rektora prof. Jana Góreckiego uwłaszczaliśmy się, uporządkowaliśmy stan prawny mienia Uczelni. Staliśmy się właścicielami terenów i nieruchomości, których stan był niejasny. I rozpoczęliśmy pierwszą realizację. Był to pomysł adaptacji starej stołówki na Bibliotekę Główną SGGW.

Profesor Włodzimierz Kluciński największe zasługi dla Uczelni ma w uruchamianiu i inicjowaniu inwestycji. Zespół rektora przeprowadził konkurs na zagospodarowanie kampusu na Ursynowie. Zdecydował, na co i jakie środki będziemy wydawać. Za jego kadencji za racjonal-

na Ursynowie. Wśród jego zasług należy wymienić: zainstalowanie wszystkich wydziałów na kampusie, zakończenie budowy budynków nr 34 i 37 dla Wydziałów: Rolnictwa, Ogrodnictwa, Leśnictwa, Technologii Drewna i Informatyki, modernizację i unowocześnienie istniejącej infrastruktury (dróg, chodników, parkingów). Ponadto między innymi budowę budynku dla Wydziału Inżynierii Produkcji, budynku mieszkalnego w Rogowie czy modernizację ośrodka szklarniowego. Warto zauważyć, że prof. Tomasz Borecki był i jest człowiekiem o ogromnych zdolnościach interpersonalnych oraz szerokiej sieci kontaktów. Umiał znaleźć sprzyjających Uczelni ludzi i zaprosić ich do współpracy. Dzięki niemu wstąpiliśmy do prestiżowej Euroleague for Life Sciences (ELLS), w której byliśmy i jesteśmy jedyną uczelnią z Polski.

Profesor Alojzy Szymański po latach wyzwań doprowadził Uczelnię do równowagi i stabilności finansowej. Rozliczył zaległe inwestycje i wyprowadził SGGW „na plus”. Dzięki jego decyzjom dawną świetność odzyskał teren

Jesteśmy jeżeli nie najlepszą, to jedną z najlepszych struktur organizacyjnych wśród uczelni w Polsce.

nie inwestowane środki powstał kampus SGGW, którego budowa kosztowała podobną kwotę, co budowa budynku biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. W 1998 roku zakończono budowę naszej biblioteki, potem budynków dla Wydziału Inżynierii Produkcji oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Powstały budynki nr 23 i 32 dla Wydziałów: Zootechniki, Weterynarii, Żywności Człowieka i Technologii Żywności, przechowalnia owoców w Wilanowie i Klinika Małych Zwierząt, przy wznoszeniu której okazały się niezwykle pomocne kontakty interpersonalne. Dowiedziałem się od kolegi z uniwersytetu w Lund, prof. Grzegorza Pierzynowskiego, że kiedy SGGW planowała budowę swojej kliniki, na Uniwersytecie Stanowym Missisipi w USA ukończono budowę nowoczesnej placówki, która miała pełnić takie funkcje, na jakich nam zależało. A przypomnę, że nie było wtedy Internetu ani szybkich środków komunikacji. Sprawnie zorganizowaliśmy delegację i wraz z naszym projektantem poleciliśmy zobaczyć klinikę w Starkville. Mogę powiedzieć, że kadencja rektora prof. Włodzimierza Klucińskiego to złoty okres inwestycji w historii Uczelni.

Profesor Tomasz Borecki kontynuował i dokończył realizację rozpoczętych wcześniej inwestycji. Za jego kadencji miała miejsce olbrzymia operacja przeprowadzki jednostek SGGW zlokalizowanych przy ulicy Rakowieckiej na kampus

wokół Pałacu Rektorskiego, w tym historyczne ogrody tarasowe na skarpie. Uratował także należącą do SGGW zabytkową nieruchomość w Kociszewie pod Warszawą i zmodernizował budynki przy ulicy Rakowieckiej. Za jego kadencji wybudowano nowoczesne Centrum Wodne – ważny ośrodek naukowo-badawczy. Zespół rektora A. Szymańskiego przygotował również największe w historii uczelni wydarzenie 200-lecia Instytutu Agronomicznego w Marymoncie.

Rozpoczynając kadencję, prof. Wiesław Bielawski trafił na trudny okres. Wiadomo już było, że powstanie nowe Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tylko nikt nie wiedział, jak będzie ono wyglądać. Dzięki umiejętnościom i sprawczości Profesora udało się szybko dostosować Uczelnię do nowej rzeczywistości, przeprowadzić niezbędne reformy, zmiany strukturalne i organizacyjne. Za jego kadencji zbudowano budynek Administracji Terenów Zieleni i nowy budynek dla administracji centralnej. Rozpoczęto realizację ogromnych projektów – Centrum Medycyny Translacyjnej oraz Innowacyjnego Centrum Nauk Żywnościowych. Rektor wprowadził w 2017 roku motywacyjny system wynagradzania pracowników, którego celem jest finansowe wsparcie tych osób, których osiągnięcia znacząco wpływają na rozwój SGGW. Zdecydował o pierwszej w historii podwyżce wynagrodzeń dla pracowników ze środków własnych

Uczelni, co spotkało się z wyjątkowo pozytywnym odbiorem wszystkich zatrudnionych.

Profesor Michał Zasada w trakcie swojej pierwszej kadencji zainicjował budowę Systemu Centralnego Monitoringu na kampusie i Centrum Edukacji Ekologicznej OZE. Wznosił, wstrzymaną przez okoliczności pandemiczne, realizację Innowacyjnego Centrum Nauk Żywnościowych. W trakcie jego kadencji przystąpiliśmy do europejskiego sojuszu uczelni przyrodniczych UNlgreen, uruchomiliśmy na kampusie WePoint – centralny punkt obsługi cudzoziemców. Uczelnia wyraźnie zaznaczyła swoje miejsce na mapie sojuszy i organizacji międzynarodowych. Profesor Michał Zasada powołał do życia Biuro Doskonałości Dydaktycznej i Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami

Współpraca ze wszystkimi rektorami układała się bardzo dobrze. Chciałbym zwrócić uwagę, że pracowaliśmy zespołowo w ramach kolegium rektorskiego. Prorektorzy mieli olbrzymi udział w rozwoju SGGW. Korzystam z wiedzy i doświadczenia byłych rektorów i prorektorów nieustannie. Jesteśmy jeżeli nie najlepszą, to jedną z najlepszych struktur organizacyjnych wśród Uczelni w Polsce, a jest to rezultat ogromnej pracy, doskonalenia się i dzielenia najlepszymi doświadczeniami. W naszej Uczelni jest silna administracja centralna, nie ma sytuacji, w których dana jednostka organizacyjna próbuje realizować inną politykę niż ta ustalona dla całej szkoły, jak zdarza się w innych polskich uczelniach.

Moje pierwsze lata na stanowisku szefa administracji centralnej to kadencja rektora prof. Jana Góreckiego. Po tak

Dr inż. Władysław W. Skarżyński z kierownikami administracji centralnej Uczelni

i Dostępności. Sukcesywnie wdrażał i wdraża zasady rozwoju zrównoważonego na kampusie uczelnianym – systemy pozwalające na zmniejszanie zużycia energii oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł jej pozyskiwania. Mimo trudnych popandemicznych czasów przychody z działalności operacyjnej SGGW, czyli subwencji, dotacji i środków na realizację projektów, przedsięwzięć i prac z innych usług, w trakcie pierwszej kadencji zwiększały się z każdym rokiem, co umożliwiało planowanie kolejnych ważnych inwestycji.

Czy pokusiłby się Pan o stwierdzenie, z kim współpraca układała się najłatwiej, a z kim była najbardziej wymagająca?

wielu latach wciąż jestem pełen podziwu dla jego dokonań i uważam, że to niezwykle zrzędzenie losu, iż mogłem z nim współpracować. W trakcie 34 lat pracy miałem przyjemność współpracować z 6 rektorami, 21 prorektorami w trakcie 11 kadencji rektorskich i uczestniczyć w około 340 posiedzeniach Senatu Akademickiego SGGW.

Imponujący wynik. Do najważniejszych członków społeczności akademickiej z pewnością można dopisać wiele znamienitych osób spoza świata akademickiego, koronowane i prezydenckie głowy.

Wśród koronowanych głów wymieniałbym królową Dannie Małgorzatę II. W 1993 roku spacerowaliśmy razem po kampusie Uczelni. Niezwykle uprzejma, miła, ciepła

Uroczystości 70-lecia Wydziału Ekonomicznego.

Od lewej: dr inż. Władysław W. Skarżyński, rektor SGGW
prof. dr hab. Michał Zasada, prof. dr hab. Jan Górecki (rektor
SGGW w latach 1990–1996), dziekan Wydziału Ekonomicznego
dr hab. Marcin Ratajczak, prof. dr hab. Kazimierz Tomala

i bezpośrednia osoba. Podobnie jak jej syn Fryderyk X, który w 2024 roku również odwiedził naszą Uczelnię. Wyjątkowo dobre relacje z duńskim dworem miał rektor prof. Jan Górecki, który po zakończeniu kadencji rektorskiej został ambasadorem Polski w Kopenhadze. Kiedy składał na ręce królowej listy uwierzytelniające, królowa wysłała po niego królewski powóz konny. Nie robi się tego dla każdego. W 2019 roku odwiedził nas Jego Wysokość Książę Akishino z Japonii wraz z całą świtą. Niezwykła postać, szczerze zainteresowana kwestiami rolnictwa i hodowli zwierząt. Jego wizyta była dla nas ogromnym wyróżnieniem. Uczelnię odwiedzali prezydenci: Aleksander Kwaśniewski, który uczestniczył w uroczystych otwarciach budynków na kampusie, Bronisław Komorowski i Andrzej Duda oraz premier Donald Tusk. Na posiedzeniu KRASP w budynku przy ulicy Rakowieckiej przyjmowali Jarosława Kaczyńskiego. Znamienitych gości nam nie brakowało i jestem pewien, że nie będzie brakować w przyszłości.

Odpowiednie przygotowanie tego typu wizyt musiało być dużym wyzwaniem organizacyjnym. Co w trakcie Pańskiej pracy w SGGW było największym wyzwaniem?

Wszystkie moje decyzje najpierw uzyskiwały akceptację rektora. Ważne decyzje zawsze miały charakter zespołowy. Dużym dla mnie wyzwaniem była kwestia uwłaszczenia Wilanowa Zachodniego w latach 90., uzyskanie prawa użytkownika wieczystego dla zlokalizowanych tam terenów. Był to czas, kiedy otoczenie, instytucje czy urzędy nam nie sprzyjały. Byliśmy właścicielami nieruchomości i terenów wokół Warszawy, których wielu nam zazdrościło.

Proces uwłaszczenia przeciągał się, byliśmy sprawdzani przez NIK, prokuraturę i inne instytucje. Przez cały mój okres pracy nigdy nie było sytuacji, w której zdarzyło się coś niezgodnego z prawem. Ostatecznie, po wielu latach, udało się proces uwłaszczenia terenów zakończyć po myśli Uczelni.

I udało się zbudować przepiękny kampus.

Pamiętam, jak kampus wyglądał 53 lata temu, kiedy byłem tu po raz pierwszy: lampy wiszące na drewnianych słupach, sady, przestarzałe budynki. W okolicy wyasfaltowano jedynie aleję Wilanowską. Boczne ulice, jak Nowoursynowska czy Dominikańska, były brukowane. Wokół funkcjonowały gospodarstwa rolne ze zwierzętami, były: kuźnia, do której przyprawiano konie do podkucia, jednostka wojskowa, mostek, dwa sklepy: spożywczy i „żelazny” oraz płynęła rzeka „Smródka”, która nazwę zawdzięczała swojemu specyficznemu zapachowi. Pierwszy akademik „Adara” został wzniesiony w lutym 1975 roku, w środku wielkiej pustki. Patrząc z perspektywy lat na nowoczesny kampus zlokalizowany w jednym miejscu, jestem dumny ze wszystkiego.

I w Pana ocenie wszystko, co powinno znaleźć się na nowoczesnym kampusie, już na nim jest?

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego ciągle rozwija się, a co za tym idzie, pojawiają się nowe potrzeby. Najbardziej brakuje „centrum obsługi studentów”. Miejsca, które integrowałoby kandydatów, studentów i absolwentów SGGW szukających kontaktu ze swoją *Alma Mater*. Jestem przekonany, że takie miejsce jest potrzebne i wierzę, że wkrótce powstanie.

Zakończenie pełnienia tak ważnej funkcji po 34 latach musi być dla Pana wielkim przeżyciem.

Na pewno jest, ale będę dalej funkcjonował na Uczelni w innej, doradczej roli i służył SGGW swoim doświadczeniem, tylko że w innym wymiarze niż dotychczas. Od początku mojej obecności w SGGW starałem się mieć dobre relacje ze studentami, z kadrą naukową i pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi. Pracują u nas znakomici ludzie, prawdziwi fachowcy. Od pracowników terenów zielonych, robotników przez biura merytoryczne do światowej klasy naukowców. Brakować mi będzie atmosfery, która współtworzy naszą wyjątkową, nowoczesną uczelnię, i ludzi, z którymi wciąż będę spotykał się, tylko nie tak często i w innej roli. Wierzę, że nadal będę mógł służyć wielu osobom wiedzą i wsparciem w pracy.

Bardzo dziękuję za rozmowę. ▲

MGR ANDRZEJ CZERNIAWSKI
BIURO REKTORA

Dni SGGW 2025

W dniach 16–17 maja 2025 roku na terenie Uczelni odbyły się Dni SGGW – wydarzenie, które łączy społeczność akademicką oraz daje gościom możliwość bliższego poznania naszej *Alma Mater*.

Uczelniane święto to jedna z niewielu okazji, aby zobaczyć, na czym polega praca naukowców oraz jak wygląda proces edukacyjny studentów na poszczególnych wydziałach.

W tym roku miało ono wyjątkowe znaczenie ze względu na 80. rocznicę wznowienia działalności SGGW po wyzwoleniu Warszawy w maju 1945 roku. Dni SGGW zostały ustanowione jako wspomnienie momentu, gdy po raz pierwszy po wojnie 15 maja 1945 roku w warszawskiej uczelni odbyła się inauguracja roku akademickiego. Z tej okazji w Auli Kryształowej została przygotowana przez Muzeum SGGW poruszająca ekspozycja *Otwieram rok akademicki 1994/1945*, która przeniosła odwiedzających w czasy trudnej, powojennej rzeczywistości i ukazała wysiłek oraz zaangażowanie społeczności SGGW w odbudowę swojej tożsamości akademickiej.

Jak zawsze stałymi elementami wydarzenia były tętniące życiem stoiska wydziałów, instytutów i innych jednostek działających w SGGW. Odbywały się na nich przeróżne pokazy, prezentacje, wystawy, warsztaty, konkursy i prelekcje. Dni SGGW obfitowały w różnorodne wydarzenia edukacyjne, naukowe i artystyczne. Dzięki szerokiemu wachlarzowi tematów – od biologii,

rolnictwa, leśnictwa, przez ekonomię, nauki techniczne po sztukę i historię – każdy odwiedzający mógł znaleźć coś dla siebie i uzyskać wiele ciekawych i przydatnych informacji.

Zaszczytna rola patrona Dni SGGW 2025 przypadła w tym roku Bibliotece Głównej – Muzeum SGGW, która sprostała oczekiwaniom i zaprezentowała bogaty program wydarzeń zaczynających się już kilka dni przed głównymi uroczystościami.

Część artystyczną w postaci koncertów i pokazów zaprezentowały nasze zespoły: LZA PROMNI, Orkiestra Reprezentacyjna SGGW, Chór SGGW i SQER Dance oraz zaproszeni goście: Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Jagiellońskiego SŁOWIANKI oraz Orkiestra Akademicka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Serdecznie dziękujemy wszystkim odwiedzającym za obecność, a pracownikom, studentom i doktorantom za wysiłek i zaangażowanie w przygotowanie tego święta. Dzięki Wam po raz kolejny udowodniliśmy, że Dni SGGW to pokaz wiedzy, pasji i inspiracji. ▲

MGR JOANNA KUSHNIR

KIEROWNIK BIURA ORGANIZACYJNEGO

Dni SGGW 2025

Przemówienie JM Rektora SGGW prof. dr. hab. Michała Zasady

Rektor SGGW prof. dr. hab. Michał Zasada

Wielce Szanowni Państwo, Ekscelencje, Magnificencje, Droga Społeczności Akademicka!

Z wielką radością inaugurujemy obchody Dni SGGW – święta społeczności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, która (podczas dwóch majowych dni) z dumą prezentuje najciekawsze osiągnięcia naukowe, praktyczne aspekty interesujących wyników badań i wskazuje młodzieży możliwości twórczego działania. Ta niezwykle ciekawa interaktywna forma międzypokoleniowej integracji z powodzeniem służy popularyzacji nauki i z roku na rok gromadzi na terenie kampusu SGGW zwiększające się grono osób zainteresowanych dokonaniem przedstawicieli Uczelni.

Nasze święto zostało ustanowione uchwałą Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego z października 2000 roku na pamiątkę pierwszej powojennej inauguracji roku akademickiego, która odbyła się 15 maja 1945 roku, czyli niemal dokładnie osiemdziesiąt lat temu. W tym szczególnym dla kraju momencie, w Warszawie, „zdrugotanej [...]”, którą chcieli zetrzeć w proch”, o której śpiewano, że „nie stoi tutaj w miejscu czas”, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego wznowiła działalność, dowodząc tym samym, że jej społeczność, którą „los powołał na współbudowniczych lepszej przyszłości Narodu, Państwa i jego Stolicy” z entuzjazmem i nadzieją powróciła do codziennych zajęć. Po latach zniewolenia można było bowiem skoncentrować wysiłki na odbudowie zrujnowanego kraju i działaniach przyspieszających jego wszechstronny rozwój,

a wśród społeczeństwa odbudować nadwątlone poczucie narodowej godności.

Ówczesny rektor SGGW prof. Franciszek Staff wygłosił płomienne przemówienie, w którym, jak sam określił, „z potrzeby serca Polaka, obywatela, brata i ojca takich jak my wszyscy żołnierzy na usługach Najjaśniejszej Rzeczypospolitej” oddał hołd rodakom poległym i pomordowanym w czasie drugiej wojny światowej.

Jak podają źródła historyczne, w swoim wystąpieniu, co znamienne i warte zaakcentowania szczególnie dzisiaj, rektor Franciszek Staff nie zawarł podziękowań dla „bratniej armii radzieckiej”, która nasz kraj „wyzwoliła” spod niemieckiej okupacji. Czy była to życiowa rozważa, czy trafne przewidywanie przyszłości? Uwagę zgromadzonych w Auli I kilkudziesięciu studentów i kilkunastu przedstawicieli kadry skierował na najważniejsze akademickie wartości: „wolność i swobodę akademickich szkół wyższych”, która dla profesorów powinna oznaczać „akademicką autonomię, prawo urządzania niczym nieskrępowanego nauczania i badania naukowego [...] oraz prawo głoszenia i poszukiwania prawdy i tylko prawdy”. Wolność akademicką młodzieży określał zaś mianem „przywileju

pracowały na rzecz wzmocnienia pozycji Uczelni, rozkwitu polskiej nauki i odbudowy kraju.

A jak silna determinacja i chęć doskonalenia umiejętności towarzyszyły studentom SGGW przed osiemdziesięcioma laty, możecie się Państwo przekonać podczas oglądania fragmentu *Kroniki filmowej* z 1945 roku, na projekcję której teraz zapraszam.

Serdecznie dziękuję prof. Sławomirowi Podlaskiemu. Dzięki Pańskiej pasji do zgłębiania tajników bogatej historii naszej *Alma Mater* mogliśmy dziś obejrzeć te historyczne materiały, udostępnione nam przez Wytwórnę Filmów Dokumentalnych i Fabularnych.

O historii sprzed osiemdziesięciu lat opowiada również wystawa *Otwieram rok akademicki 1944/1945. Quod felix faustum fortunatumque sit* przygotowana przez pracowników Muzeum SGGW, na którą serdecznie wszystkich zapraszam do rotundy Auli Kryształowej.

Drodzy Państwo!

Widzieliśmy, w jak trudnych warunkach przyszło reprezentantom naszej wspólnoty akademickiej rozpocząć powojenny etap działalności. Ich chęć powrotu do tzw.

Idea Dni SGGW to wyraz uszanowania doniosłej tradycji akademickiej i ukłon współczesnych w kierunku wszystkich uczestników historycznej sztafety pokoleń, którym zawdzięczamy obecną silną pozycję Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.

koniecznego, opartego na prawie rządzenia samym sobą dla rozwinięcia zadatków wrodzonych zdolności”. Przestrzegają również, że „źle użyta wolność akademicka [...] zaważyć może złowieszczo na losach co najmniej jednego pokolenia, zaś warcholstwo na ławach akademickich w naszych warunkach geopolitycznych może zadecydować fatalnie o losach i bycie Państwa”.

Odwoluję się do tych, zdawałoby się odległych wydarzeń, ponieważ stanowią istotną cezurę we współczesnej historii Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, a słowa rektora Franciszka Staffa, mimo że wypowiedziane w ubiegłym stuleciu, nie straciły na aktualności. Ich ponadczasowe przesłanie zasługuje na naszą pamięć. Tak jak na naszą wdzięczność zasługują pokolenia naszych poprzedników, które, mimo dziejowych zawirowań, konsekwentnie

normalności była jednak na tyle silna, że z entuzjazmem angażowali się zarówno w naukę, jak i w odbudowę zasobów materialnych Uczelni.

Na przestrzeni dwóch wieków funkcjonowania Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego troska o jej pomyślną przyszłość była i nadal jest wartością nadrzędną dla przedstawicieli wspólnoty uczelnianej. To właśnie dzięki temu wielopokoleniowemu zaangażowaniu naszej społeczności SGGW może dziś szczyścić się międzynarodowym uznaniem. Siłą i dumą Uczelni jest kadra, która poprzez swoje sukcesy wzmocnia jej pozycję i buduje prestiż.

Dziś wszystkim, którzy przez lata współtworzyli Uczelnię, składam serdeczne podziękowania. Słowa uznania kieruję do wyróżniających się postawą i dokonaniem przedstawicieli naszej społeczności, których za chwilę

uhonorujemy Krzyżami Zasługi, Medalami za Długoletnią Służbę i Medalem Komisji Edukacji Narodowej za znaczący wkład, jaki wnieśli w rozwój Uczelni i umacnianie akademickiej wspólnoty. Państwa godna naśladowania postawa pracownika szkoły wyższej to wzór nie tylko dla współpracowników, ale także dla kontynuatorów Waszego dzieła. Istotne jest bowiem, aby w obliczu zmian pokoleniowych swoim przykładem wskazywać właściwą drogę i wychowywać następców, którzy poniosą w przyszłość bliską Wam ideę harmonijnego rozwoju naszej *Alma Mater*.

Wszystkim odznaczonym serdecznie gratuluję i życzę, aby praca w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego każdego dnia przynosiła Państwu zadowolenie i satysfakcję, a kolejne lata obfitowały w sukcesy oraz z powodzeniem realizowane plany i zamierzenia.

Szczególne wyrazy uznania dla postawy, zasług i dokonań pragnę złożyć tegorocznym laureatom Medalu Instytutu Agronomicznego w Marymoncie: prof. Teresie Ostaszewskiej, prof. Marianowi Binkowi i prof. Zenonowi Węglarzowi, wyróżnionym przez Senat Akademicki SGGW za bogaty dorobek i znaczące osiągnięcia w zakresie nauk przyrodniczych.

Profesor **Teresa Ostaszewska** to wybitna specjalistka w dziedzinie histologii i embriologii ryb. Przeprowadzone przez nią badania przyczyniły się do rozwoju światowej

Dni SGGW 2025 – występ LZA PROMNI

Dni SGGW 2025 – Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Jagiellońskiego SŁOWIANKI

ichtiologii, biologii ryb oraz akwakultury. Ceniona dydaktyk, mentorka pokoleń naukowców, autorka licznych artykułów naukowych, kierownik wielu projektów badawczych. Pełniła funkcję prodziekana ds. dydaktyki i ds. nauki Wydziału Nauk o Zwierzętach, przez wiele lat była również kierownikiem Samodzielnego Zakładu Ichtologii i Biotechnologii w Akwakulturze.

Profesor **Marian Binek** to zasłużony naukowiec w dziedzinie nauk weterynaryjnych, doświadczony dydaktyk i aktywny organizator życia naukowego. W pracy badawczej koncentruje się na poznaniu mechanizmów chorobotwórczości bakterii jelitowych i patogenezy wywołanych przez nie chorób, rozwoju mikroflory jelitowej u zwierząt, możliwościach sterowania tymi procesami, a także na rozwoju laboratoryjnych metod diagnostycznych zakaźnych chorób zwierząt. Autor licznych, indeksowanych przez Web of Science prac naukowych, współredaktor i autor skryptów oraz recenzowanego dwutomowego podręcznika akademickiego, kierownik i uczestnik licznych grantów krajowych oraz zagranicznych. Był prorektor ds. nauki, prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą i dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej.

Profesor **Zenon Węglarz** to ceniony dydaktyk i naukowiec, którego zainteresowania naukowe koncentrują się na zagadnieniach związanych z roślinami leczniczymi

i aromatycznymi. Współorganizator pola doświadczalnego w Wilanowie, inicjator i kierownik utworzonego w Katedrze Roślin Warzywnych i Leczniczych (którą przez lata kierował) Laboratorium Nowych Technologii Wytwarzania Produktów Zielarskich i Oceny ich Jakości. Autor i współautor licznych recenzowanych publikacji naukowych, skryptów, podręczników i opracowań książkowych dotyczących roślin zielarskich i warzywnych, twórca unikatowej w skali europejskiej „Kolekcji roślin leczniczych i aromatycznych krajowego i obcego pochodzenia”.

Dostojni Laureaci, serdecznie Państwu gratuluję wyróżnienia! Jesteśmy dumni, że Uczelnia ma wśród swoich przedstawicieli tak wybitne autorytety naukowe. Dziękuję za Państwa aktywne zaangażowanie w pracę oraz oddanie działalności naukowo-badawczej i organizacyjnej, której efekty przynoszą chlubę naszej Uczelni.

Gratuluję pracownikom i współpracownikom Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego wyróżnionym przez Senat naszej Uczelni Odznaką Honorową „Za Zasługi dla SGGW”. Dziękuję, że każdego dnia wspieracie Uczelnię swoją wiedzą i doświadczeniem. Życzę Państwu licznych sukcesów zawodowych i osobistych. Zapraszam do dalszej współpracy w celu realizacji stojących przed nami wyzwań akademickich.

W gronie wyróżnionych przedstawicieli naszej *Alma Mater* są dziś laureatki drugiej edycji Konkursu im. prof.

Dni SGGW 2025

Marii Joanny Radomskiej, którego celem jest promowanie wyjątkowych, zdolnych i ambitnych kobiet pracujących w SGGW. W ogólnouczelnianym głosowaniu nasza społeczność wyróżniła: prof. dr hab. **Justynę Więcek** – dziekan Wydziału Hodowli, Bioinżynierii i Ochrony Zwierząt reprezentującą dyscyplinę zootechnika i rybactwo; dr hab. **Agatę Malak-Rawlikowską**, prof. SGGW z Instytutu Ekonomii i Finansów – specjalistkę w dyscyplinie ekonomia i finanse; dr hab. inż. **Annę Marię Podlasek**, prof. SGGW, kierownik Katedry Budownictwa Zrównoważonego i Geodezji w Instytucie Inżynierii Lądowej – przedstawicielkę dyscypliny inżynieria lądowa, geodezja i transport oraz inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka.

Wszystkim Paniom – laureatkom i nominowanym – serdecznie gratuluję! Jesteście inspiracją dla kolejnych pokoleń badaczek. Wierzę, że swoimi dokonaniem znacząco wzmocnicie polską i światową naukę. Życzę Paniom satysfakcji z pracy i pomyślności w życiu osobistym!

Szanowni Goście!

Nasza uroczystość to wydarzenie stanowiące symboliczne potwierdzenie rangi naukowego rozwoju w procesie poszerzania granic wiedzy dla nowo promowanych **doktorów i doktorów habilitowanych**, którym serdecznie gratuluję naukowego awansu. Życzę, aby dyplomy, które dziś Państwo odbierzecie, były impulsem do podejmowania kolejnych śmiałych wyzwań oraz inspiracją do refleksji

nad przyszłością nauki i wyzwaniami, jakie stoją przed jej przedstawicielami.

Przyznanie stopnia doktora habilitowanego i stopnia doktora to nie tylko splendor, lecz także duża odpowiedzialność! Odpowiedzialność za dalszy rozwój dyscyplin, za kształcenie kolejnych pokoleń naukowców i za poziom globalnego dialogu naukowego. Współczesna nauka wymaga bowiem współpracy, zarówno tej z koleżankami i kolegami z Uczelni, jak i tej z szeroką, coraz częściej międzynarodową, społecznością naukową. I jako wspólnota akademicka macie Państwo obowiązek dążyć nie tylko do samodoskonalenia i rozwoju, lecz także oddziaływać na społeczeństwo, którego jesteście częścią. Dzięki Waszym dokonaniom świat ma szansę wzbogacić się o nowe idee mogące w realny sposób wpłynąć na poprawę jakości życia społeczeństwa, rozwój technologii oraz szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Państwa misja wykracza zatem poza mury Uczelni i może stać się częścią szerszego, międzynarodowego projektu.

Jestem pewien, że ten nowy rozdział w Państwa karierze będzie pełen ciekawych wyzwań, dzięki którym rozwiniecie swoje pasje i zainspirujecie kolejne pokolenia do naukowych poszukiwań, a Państwa osiągnięcia staną się dowodem na to, że warto dążyć do doskonałości, nie zrażając się napotykanymi po drodze trudnościami. Raz jeszcze serdecznie Państwu gratuluję i życzę, aby pasja i naukowa ciekawość kierowały Was ku znaczącym odkryciom.

Dni SGGW 2025

Gratuluje promotorom, którzy z pewnością odczuwają dziś wielką radość i dumę ze swoich podopiecznych, w imieniu których dziękuję za poświęcenie i zaangażowanie, z jakim towarzyszyliście im Państwo na drodze rozwoju naukowego.

Za pomoc, cierpliwość i troskę serdecznie dziękuję także najbliższym wszystkich bohaterów naszej uroczystości. Bez Państwa wsparcia plany zawodowe byłyby z pewnością trudniejsze do realizacji, a sukcesy nie cieszyłyby tak bardzo, jak te celebrowane wspólnie.

Przytoczę słowa ministra rolnictwa i rozwoju wsi Czesława Siekierskiego, które skierował do nas, a niestety nie mógł osobiście uczestniczyć w naszym święcie: „Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie od lat stanowi nie tylko centrum edukacji i badań naukowych z zakresu rolnictwa, przyrody i gospodarki żywnościowej, ale także miejsce, gdzie rodzą się idee odpowiadające na realne potrzeby społeczne i gospodarcze – nie tylko w Polsce, ale i na forum międzynarodowym. Obchodzona dziś uroczystość ma szczególny wymiar – odbywa się bowiem w czasie, gdy Polska przewodzi pracom Rady Unii Europejskiej, a jednym z priorytetów naszej prezydencji są właśnie sprawy związane z przyszłością europejskiego rolnictwa, rozwojem zrównoważonym obszarów wiejskich oraz bezpieczeństwem żywnościowym. To wyzwania, które wymagają nie tylko odpowiedzialnych decyzji politycznych, lecz także wsparcia naukowców, ekspertów

i praktyków”. Serdecznie dziękuję Panu Ministrowi za te ciepłe słowa.

Drodzy Państwo!

Idea Dni SGGW to wyraz uszanowania doniosłej tradycji akademickiej i ukłon współczesnych w kierunku wszystkich uczestników historycznej sztafety pokoleń, którym zawdzięczamy obecną silną pozycję Szkoły Główny Gospodarstwa Wiejskiego. To także wielkie święto Uczelni, podczas którego z entuzjazmem witamy na terenie kampusu naszych gości i przyjaciół, mieszkańców Warszawy i przyślych studentów. Chcemy, aby uczestnicząc w tym radosnym wydarzeniu, mogli poznać Uczelnię, eksperymentować i doświadczać osiągnięć naukowych niejako „na własnej skórze”, co pozwoli im dostrzec, jak ważna dla dobrej kondycji i bezpieczeństwa planety, a co za tym idzie, dla przyszłości nas wszystkich, jest nauka i jej nieustanny rozwój.

Charakter dzisiejszego święta jest także mocno związany z naszą stolicą – jej historii i kulturze będzie poświęcony jutrzejszy koncert *Jest Warszawa*, do wysłuchania którego już dziś serdecznie Państwa zachęcam. Zapraszam do czynnego uczestnictwa we wszystkich przygotowanych dla Państwa atrakcjach.

Parafrazując słowa powojennego szlagieru, który z pewnością usłyszymy podczas wspomnianego koncertu, „[...] tyle szczęścia wszystkim życzę, ile daje nam Warszawa w każdy dzień”, uroczystość otwieram Dni SGGW! ▲

Wręczenie odznaczeń państwowych i resortowych oraz dyplomów habilitacyjnych i promocja doktorów

Podczas Dni SGGW odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych i resortowych oraz dyplomów doktorom habilitowanym i promocja doktorów.

Na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o orderach i odznaczeniach postanowieniami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy odznaczeni zostali:

Brązowym Krzyżem Zasługi

- dr hab. Andrzej Półtorak, prof. SGGW

Medalem Złotym Za Długoletnią Służbę

- prof. dr hab. Ewa Czarniecka-Skubina
- dr Beata Dasiewicz
- dr hab. inż. Joanna Dudek-Klimiuk
- dr inż. Magdalena Frąk
- inż. Hanna Gajda
- dr hab. Jerzy Gębski, prof. SGGW
- mgr inż. Renata Korzyńska-Nowak
- dr inż. Jolanta Kotlarska
- dr hab. Jakub Kraciuk, prof. SGGW
- prof. dr hab. Iwona Markowska-Daniel
- mgr Ewa Miąsko
- dr inż. Remigiusz Mruk
- prof. dr hab. Ewa Przybylska
- prof. dr hab. Wiesław Szulc
- Romana Wierzbicka
- dr inż. Anna Wysmułek
- dr Hanna Rekosz Burlaga

Medalem Srebrnym Za Długoletnią Służbę

- dr inż. Andrzej Bryś
- mgr Marek Grzelczak
- dr inż. Elżbieta Kacperska
- dr inż. Marek Kondras
- dr hab. Monika Krawiec
- inż. Krzysztof Lipka
- mgr inż. Tadeusz Nadolny
- dr inż. Lidia Oktaba
- inż. Marcin Przybylak
- dr inż. Anna Sieczko
- dr inż. Leszek Sieczko
- mgr Dominik Szymański

Medalem Brązowym Za Długoletnią Służbę

- Rafał Balina
- dr inż. Adriana Derejko
- dr inż. Ewelina Dudek
- dr inż. Katarzyna Gabryś
- dr hab. Piotr Gołasa, prof. SGGW
- dr hab. Mateusz Grygoruk, prof. SGGW
- dr hab. inż. Edyta Hewelke, prof. SGGW
- dr Anna Kłoczko-Gajewska
- dr hab. Katarzyna Neffe-Skocińska
- dr Krystyna Oracz
- dr inż. Katarzyna Pawluk
- dr Małgorzata Raczkowska
- mgr Agnieszka Serwatka
- dr Joanna Szewińska
- dr Ewa Szpadzik
- dr inż. Adam Świętochowski
- mgr inż. Karol Talacha

Uroczyste wręczenie odznaczenia

Laureaci Medalu Instytutu Agronomicznego w Marymoncie z rektorem SGGW prof. dr. hab. Michałem Zasadą

Medalem Komisji Edukacji Narodowej została odznaczona:

- prof. dr hab. Anna Żbikowska

Senat Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na posiedzeniu w dniu 31 marca 2025 roku uchwalił odznaczyć **Medalem Instytutu Agronomicznego w Marymoncie** trzech profesorów naszej Uczelni:

- prof. dr hab. Mariana Binka – za wybitne zasługi w zakresie mikrobiologii weterynaryjnej oraz wkład w rozwój medycyny weterynaryjnej
- prof. dr hab. Teresę Ostaszewską – za wybitne zasługi dla rozwoju ichtiobiologii, biologii ryb oraz akwakultury w Polsce i na świecie
- prof. dr hab. Zenona Węglarza – za wyjątkowe zasługi dla nauk rolniczych i szczególnie wkład w rozwój badań i zagadnień związanych z roślinami leczniczymi

Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla SGGW” została przyznana:

- Firmie CEDROB S.A.
- Firmie PROMITY Sp. z o.o.
- dr hab. Agacie Górskiej, prof. SGGW
- mec. Marcinowi Kopaczyńskiemu
- mgr. inż. Romanowi Lulisowi
- dr hab. Andrzejowi Półtorakowi, prof. SGGW
- inż. Władysławowi Sadowskiemu
- dr hab. Mirosławowi Wasilewskiemu, prof. SGGW

Laureatkami II edycji Konkursu im. prof. Marii Joanny Radomskiej zostały:

- prof. dr hab. Justyna Więcek, Instytut Nauk o Zwierzętach
- dr hab. Agata Malak-Rawlikowska, prof. SGGW, Instytut Ekonomii i Finansów
- dr hab. inż. Anna Maria Podlasek, prof. SGGW, Instytut Inżynierii Łądowej

Ponadto nominowane zostały:

- prof. dr hab. Jadwiga Hamułka, Instytut Nauk o Żywieniu Człowieka
- dr hab. inż. Agnieszka Laskowska, prof. SGGW, Instytut Nauk Drzewnych i Meblarstwa
- dr hab. inż. Marzena Suchocka, Instytut Inżynierii Środowiska
- prof. dr hab. Dorota Witrowa-Rajchert, Instytut Nauk o Żywności
- dr hab. inż. Ewa Mariola Zaraś, Instytut Nauk Ogrodniczych

Dyplom doktora habilitowanego otrzymało trzech pracowników naszej Uczelni.**Stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo otrzymali:**

- Bogusława Jolanta Kruczkowska
- Sławomir Robert Orzechowski

Stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia otrzymała:

- Aleksandra Małgorzata Szydłowska

Wypromowanych zostało 34 doktorów, w tym 10 pracowników naszej Uczelni.**Stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo otrzymali:**

- Michał Figura
- Anna Tymińska
- Ewa Anna Sady-Makarewicz
- Radosław Michał Łażny
- Wojciech Paweł Kukuła (dyplom uznania)
- Przemysław Marciniak
- Agnieszka Lenart

Stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie weterynaria otrzymali:

- Katarzyna Alicja Miazga
- Oktawia Marta Szpinda-Konior (dyplom uznania)
- Iwona Bąk (dyplom uznania)

Stopień doktora w dziedzinie nauk weterynaryjnych w dyscyplinie weterynaria otrzymali:

- Kinga Aleksandra Domrazek
- Radosław Borowski (dyplom uznania)
- Kamil Paweł Górski (dyplom uznania)

Laureatki II edycji Konkursu im. prof. Marii Joanny Radomskiej

Uroczyste wręczenie dyplomów doktorskich

Stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie nauki leśne otrzymali:

- Piotr Krzysztof Młynarczyk
- Jan Tabor
- Robert Adam Jaros
- Justyna Radomska (dyplom uznania)
- Dariusz Henryk Anderwald
- Łukasz Ludwisiak

Stopień doktora w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie inżynieria lądowa, geodezja i transport otrzymał:

- Wojciech Łukasz Górski

Stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo otrzymali:

- Wojciech Stanisław Wójcik (dyplom uznania)
- Konrad Kacper Wiśniewski
- Agata Ilona Koziorzewska
- Mateusz Makarski

Stopień doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse otrzymała:

- Aneta Kalisiak-Drejgier

Stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia otrzymali:

- Monika Stanisławek (dyplom uznania)
- Joanna Ewa Żubernik
- Jakub Adam Czyżewski
- Alicja Kizildağ (dyplom uznania)
- Joanna Maria Gruszka
- Bartosz Bertrandt
- Justyna Monika Zwolińska

Stopień doktora w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie inżynieria mechaniczna otrzymała:

- Magda Małgorzata Kubańska-Orłowska

Stopień doktora w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka otrzymała:

- Małgorzata Aleksandra Gregorczyk

Stefan Żeromski – student Warszawskiej Uczelni Weterynaryjnej

W ramach Tygodnia Bibliotek w uczelnianej ksiąźnicy odbyło się seminarium pt. *Stefan Żeromski – nie tylko pisarz.*

Wydarzenie odbyło się 8 maja 2025 roku dzięki inicjatywie pracowników Biblioteki Głównej SGGW: dyrektora dr. Wojciecha Woźniaka i mgr Magdaleny Fijołek. Termin seminarium nie był przypadkowy, albowiem Sejm RP 24 lipca 2024 roku podjął uchwałę o ustanowieniu 2025 roku, w 100. rocznicę śmierci pisarza, Rokiem Stefana Żeromskiego.

Podczas uroczystości wygłoszono referaty: prof. dr hab. Włodzimierz Kluciński *Nauczanie weterynarii na terenie dzisiejszej Warszawy w latach 1824–2025. Wybrane fakty z historii*, dr hab. Katarzyna Sobolewska *Zanim został wielkim pisarzem. Opowieść o młodym Stefanie Żeromskim*, dr Anna Osińska *Archiwum Stefana Żeromskiego w Bibliotece Narodowej* oraz prof. dr hab. Teresa Zaniewska *Wpływ studiów weterynaryjnych na twórczość Stefana Żeromskiego*.

W tym dniu miałem przyjemność zaprezentować referat dotyczący 200-letniej tradycji nauczania weterynarii na terenie dzisiejszej Warszawy, z podkreśleniem okresu studiów weterynaryjnych Stefana Żeromskiego w Warszawskiej Uczelni Weterynaryjnej w latach 1886–1888. Przedstawiłem również historię upamiętnienia tego faktu przez środowisko weterynaryjne poprzez wmurowanie tablicy pamiątkowej w gmachu Wydziału Weterynaryjnego SGGW przy ul. Grochowskiej 272.

Warszawska Uczelnia Weterynaryjna (WUW) była jednostką samodzielną, kontynuującą nauczanie weterynarii rozpoczęte w 1824 roku w Instytucie Weterynarii Praktycznej należącym wówczas do Instytutu Agronomicznego w Marymoncie. W jednostce tej weterynarii nauczano w latach 1884–1889, a następnie przekształcono ją w Warszawski Instytut Weterynaryjny. Podczas studiów Stefana Żeromskiego dyrektorem uczelni był Rosjanin Wasilij Sienecow, magister nauk weterynaryjnych, absolwent Petersburskiej Akademii Medyko-Chirurgicznej.

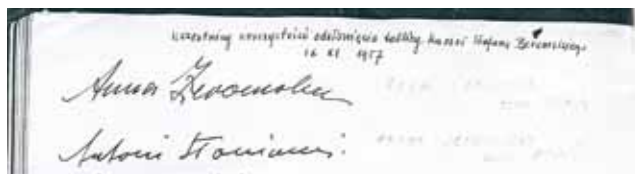
Podczas przygotowywania fragmentów wystąpienia dotyczących studiów Stefana Żeromskiego korzystałem z *Dzienników* pisarza, opracowania płk. dr. Konrada Millaka, który w 1968 roku opublikował na łamach *Przeglądu Humanistycznego* obszernie studium pt. *Żeromski na weterynarii w Warszawie 1886–1888*, oraz z artykułu prof. Teresy Zaniewskiej pt. *Wpływ studiów weterynaryjnych Stefana*

Młody Stefan Żeromski w chwili ukończenia gimnazjum i rozpoczęcia studiów weterynaryjnych

Żeromskiego na jego twórczość w kontekście studium Konrada Millaka „Żeromski na weterynarii w Warszawie 1886–1888”, opublikowanego w 2019 roku w Ciechanowieckim Roczniku Muzealnym.

Stefan Żeromski studia weterynaryjne rozpoczął w 1886 roku jako absolwent ośmiu klas Męskiego Gimnazjum w Kielcach. Miał wówczas niespełna 22 lata i ze względów zdrowotnych nie uzyskał świadectwa maturalnego, co uniemożliwiło mu start na studia medyczne na Uniwersytecie w Tomsku. Świadomie wybrał studia weterynaryjne w Warszawskiej Uczelni Weterynaryjnej, gdyż nie wymagano wówczas od kandydatów okazania świadectwa dojrzałości, a tematyka studiów najbliższa była studiom medycznym, o których tak marzył, będąc gimnazjalistą.

Fragment listy uczestników biorących 16 listopada 1957 roku udział w uroczystości wmurowania tablicy w gmachu Wydziału Weterynaryjnego przy ul. Grochowskiej 272

Tablica pamiątkowa przeniesiona z holu budynku Wydziału Weterynaryjnego przy ul. Grochowskiej 272 do holu Kliniki Małych Zwierząt na kampusie ursynowskim

Przez dwuletni okres studiów był dwukrotnie studentem pierwszego roku – uczęszczał na zajęcia do zespołu budynków Warszawskiej Uczelni Weterynaryjnej zlokalizowanych przy ul. Smolnej Dolnej. W budynku frontowym na parterze w salach laboratoryjnych i audytorium odbywały się ćwiczenia i wykłady z przedmiotów: histologia, chemia, botanika, fizyka, zoologia. Zajęcia z cieszącą się szczególnym zainteresowaniem Stefana Żeromskiego anatomii prowadzono w prosektorium mieszczącym się na parterze oficyny – naprzeciwko budynku frontowego.

Stefan Żeromski, tak jak i inni studenci, mógł korzystać z bogatej kolekcji eksponatów anatomicznych i zoologicznych zgromadzonych w siedmiu pokojach muzealnych, a także z biblioteki, w której znajdowało się około cztery tysiące książek w różnych językach oraz blisko sześć tysięcy innych druków. Z *Dzienników* możemy dowiedzieć się, że z biblioteki wypożyczył napisany w języku niemieckim podręcznik anatomii zwierząt domowych i przetłumaczony na język polski *Podręcznik zasad fizyki* autorstwa A. Daniella.

Na wszystkich latach studiów językiem wykładowym był język rosyjski, niezależnie od narodowości osób prowadzących poszczególne zajęcia. Wykładowcy byli naukowcami o uznanym dorobku naukowym i dydaktycznym, mieli również wykształcenie weterynaryjne lub przyrodnicze. W okresie studiów Stefana Żeromskiego Polacy prowadzili następujące przedmioty: histologię – Marcján Żórawski,

mgr nauk weterynaryjnych, absolwent Uniwersytetu w Dorpacie; chemię – Ludwik Cichocki, mgr farmacji i kandydat nauk przyrodniczych; botanikę – Ludwik Bogucki, kandydat nauk przyrodniczych, absolwent Uniwersytetu Moskiewskiego; zoologię – Seweryn Narkiewicz, kandydat nauk przyrodniczych, absolwent Uniwersytetu Kijowskiego. Z kolei Rosjanie prowadzili: anatomię – Aleksander Izmańtów, mgr nauk weterynaryjnych, absolwent Akademii Petersburskiej; fizykę – Eugeniusz Wasilew, kandydat nauk przyrodniczych, absolwent Uniwersytetu Warszawskiego; Geоргий Wulf, mgr mineralogii, absolwent Uniwersytetu Warszawskiego.

Aleksander Izmańtów wykładał również (na wyższych latach studiów) chirurgię i położnictwo, a także pełnił funkcje administracyjne – był pełnomocnikiem dyrektora Wasilija Siencowa i jednocześnie inspektorem studentów (wicedyrektorem ds. studenckich).

Stefan Żeromski chociaż nie uczestniczył bezpośrednio w zajęciach klinicznych, ponieważ nie przewidywał ich program pierwszego roku studiów, był obserwatorem działalności klinicznej prowadzonej w systemie leczenia ambulatoryjnego i stacjonarnego. Kliniki zlokalizowane były w oficynie, w której znajdowały się pomieszczenia przeznaczone do leczenia stacjonarnego – oddzielnie do leczenia zwierząt chorych na choroby zakaźne i niezakaźne. W 1887 roku w klinikach leczono 413 zwierząt, w tym 335 ambulatoryjnie i 78 stacjonarnie. Wśród nich było 246 psów, 149 koni, 12 przeżuwaczy (najprawdopodobniej krów) i 6 zwierząt innego gatunku.

Stefan Żeromski był jednym z 97 studentów (ze wszystkich czterech roczników) kształcących się wówczas w Warszawskiej Uczelni Weterynaryjnej. Dwóch studentów legitymowało się ukończeniem ośmiu klas gimnazjum i miało świadectwo maturalne, a cztery osoby były absolwentami szkoły realnej. Największą grupę stanowili studenci ze świadectwem ukończenia od sześciu do ośmiu klas gimnazjum bez świadectwa maturalnego (52 osoby) oraz absolwenci prawosławnego seminarium duchownego (39 osób).

Należy podkreślić, że mimo złego stanu zdrowia i kłopotów finansowych Stefan Żeromski należał do grona osób bardzo aktywnych zarówno w swojej uczelni, jak i w całym warszawskim środowisku studentów. Był członkiem kółek studenckich działających jawnie lub tajnie na terenie Warszawy, autorem literackich wystąpień, co przynosiło mu uznanie wśród warszawskich studentów oraz założycielem kółka studenckiego w Warszawskiej Uczelni Weterynaryjnej. Wraz ze studentami uczelni warszawskich uczestniczył w narodowych manifestacjach niepodległościowych i w charytatywnych zbiórkach pieniężnych, spośród których warto wymienić te opisane w *Dziennikach*: organizację w Warszawie w marcu 1887 roku charytatywnego koncertu na rzecz niezamożnych studentów oraz zbiórkę pieniężną

wśród studentów WUW na wieniec złożony symbolicznie 26 marca podczas mszy żałobnej w kościele św. Krzyża, poświęconej zmarłemu siedem dni wcześniej Józefowi Ignacemu Kraszewskiemu.

Studia weterynaryjne przerwał 24 kwietnia 1888 roku. Decyzja ta była spowodowana brakiem środków finansowych na dalsze studiowanie i utrzymanie się w Warszawie, chęcią poświęcenia się twórczości literackiej oraz pogarszającym się stanem zdrowia.

Mimo że studia weterynaryjne Stefana Żeromskiego trwały zaledwie dwa lata, to wywarły istotny wpływ na jego późniejszą twórczość literacką. Wiedza zdobyta z weterynaryjnych przedmiotów podstawowych, a także obserwacja działalności klinicznej prowadzonej przez kolegów z wyższych lat studiów znalazły odzwierciedlenie między innymi w utworach *Promień* i *Popioły*, w których opisał jednostki chorobowe często w tamtym czasie występujące u koni. W *Promieniu* opisał nosaciznę – chorobę odzwierzęcą, w *Popiołach* natomiast ochwat uniemożliwiający poruszanie się koni. Okres studiów weterynaryjnych ukształtował w Stefanie Żeromskim wyjątkową wrażliwość na cierpienie zwierząt, czego przejawem jest opis konia ciężko pracującego w kopalni zamieszczony w *Ludziach bezdomnych*.

Studia Stefana Żeromskiego w WUW zostały upamiętnione w 1957 roku przez społeczność polskich lekarzy weterynarii wmurowaniem tablicy pamiątkowej w Gmachu Głównym Wydziału Weterynaryjnego SGGW przy ul. Grochowskiej 272. Inicjatorami i fundatorami tablicy byli członkowie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, przy wsparciu władz Wydziału i Uczelni. Wybór miejsca na wmurowanie tej tablicy był w pełni uzasadniony, albowiem Wydział Weterynaryjny SGGW jest kontynuatorem nauczania weterynarii na terenie Warszawy, w tym także spadkobiercą WUW. Oficjalna uroczystość odsłonięcia tablicy odbyła się 16 listopada 1957 roku w holu Gmachu Głównego Wydziału, cztery dni przed 32. rocznicą śmierci Pisarza. W uroczystości wzięli udział między innymi: Anna Żeromska – matka Moniki Żeromskiej, Antoni Słonimski – prezes Związku Literatów Polskich (ZLP), prof. Kazimierz Krysiak – rektor SGGW, prof. Abdon Stryszak – dziekan Wydziału Weterynaryjnego, doc. Henryk Janowski – wiceprezes ZG PTNW i wicedyrektor ds. naukowych Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach, dr płk Konrad Millak – kierownik Ośrodka Medycyny Weterynaryjnej PTNW i wykładowca propedeutyki weterynaryjnej z historią na Wydziale Weterynaryjnym oraz liczna rzesza pracowników i studentów.

Po powitaniu uczestników uroczystości przez dziekana Wydziału Weterynaryjnego głos zabrał doc. Henryk Janowski, który w końcowej części wystąpienia powiedział: „Przekazując tę tablicę Szkole, Panom Profesorom, Asystentom

oraz Młodzieży Akademickiej – życzę, aby skromny napis na tablicy wyrity rozniecał zawsze w murach Szkoły te wszystkie ideały, których nosicielem i piewą był Stefan Żeromski”. Następnie dr płk Konrad Millak w obszernym przemówieniu przygotowanym na podstawie zapisów z *Dzienników* Stefana Żeromskiego przedstawił okres studiów i emocje autora, które towarzyszyły mu podczas zajęć z różnych przedmiotów, szczególnie z anatomii. Omówił także wpływ tych studiów na twórczość literacką w późniejszych latach. Przemówienie zakończył słowami: „Z promieni chwały wielkiego pisarza pewien odblask spływa na skromną Warszawską Uczelnię Weterynaryjną”. W imieniu ZLP Antoni Słonimski podziękował organizatorom uroczystości: „Serdecznie wzruszeni jesteśmy uroczystością ku czci wielkiego pisarza. Dla literatów polskich przejawy czci i pamięci dla osoby i imienia Stefana Żeromskiego są szczególnie drogie. Tablica przypominać będzie pokoleniom studentów Wydziału wielkie ideały, których wyrazicielem był Stefan Żeromski”.

W 2004 roku, po 103 latach nauczania weterynarii w budynkach Wydziału Weterynaryjnego SGGW przy ul. Grochowskiej 272, działalność Wydziału została przeniesiona na kampus ursynowski. W związku z nową lokalizacją jednostki oraz decyzją o sprzedaży terenu wraz z zabudowaniami przy ul. Grochowskiej moim obowiązkiem – jako ówczesnego dziekana i prezesa ZG PTNW – było zadbanie o przeniesienie tablicy pamiątkowej, wmurowanej niemal pół wieku wcześniej przez moich nauczycieli akademickich. Uroczystość, która miała miejsce 3 października 2006 roku, powiązałem z inauguracją roku akademickiego 2006/2007. Tablica została umieszczona w holu Kliniki Małych Zwierząt wraz z dodatkową tabliczką informującą o jej historii. Dla podkreślenia tego wydarzenia wykład inauguracyjny pt. *Oświata i oświecenie w dziele Stefana Żeromskiego* wygłosił redaktor i krytyk literacki Jan Zdzisław Brudnicki.

Od powyższej uroczystości upłynęło prawie 20 lat i mam nadzieję, że przypominać ona będzie studiującej młodzieży nie tylko lata szkolne i przeczytane utwory Stefana Żeromskiego, jednego z najwybitniejszych polskich pisarzy, ale także, że wiedza zdobyta podczas nawet tak krótkiego studiowania weterynarii może ukształtować wrażliwość na otaczający nas świat przyrody. Ważne jest, aby zarówno obecne, jak i przyszłe pokolenia zapamiętały słowa Stefana Żeromskiego zapisane w *Dziennikach*, a przytoczone w uchwale Sejmu RP z 12 sierpnia 2024 roku: „Więc moja ludzkość to Polacy, mój wszechświat – to moja ziemia, a mój Bóg – to ojczyzna z tym wszystkim, co się w tym wyrazie zamyka...”. ▲

Współczesne i przyszłe wyzwania dla chemii rolniczej

W dniach 29–30 maja 2025 roku odbyło się seminarium naukowe połączone z jubileuszem 80-lecia urodzin prof. Jana Łabętowicza.

Seminarium zostało połączone z jubileuszem osiemdziesięciolecia urodzin prof. dr. hab. Jana Łabętowicza – zasłużonego dla nauk rolniczych profesora, byłego dziekana Wydziału Rolniczego, przewodniczącego Komitetu Nauk Agronomicznych PAN oraz wieloletniego kierownika Zakładu Chemii Rolniczej. Pomysłodawcą i organizatorem uroczystości byli pracownicy Samodzielnego Zakładu Chemii Rolniczej i Środowiskowej. W dwudniowym wydarzeniu wzięło udział kilkudziesięciu uczestników ze wszystkich uczelni rolniczych w kraju, pracownicy naukowcy z Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB oraz przedstawiciele firm nawozowych.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się między innymi: prof. dr hab. Wojciech Lipiński – dyrektor Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie, prof. dr hab. Janusz Igras – były dyrektor Instytutu Nowych Syntez Chemicznych w Puławach, dr hab. Zbigniew Zagórski – prezes Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, prof. dr hab. dr h.c.

Stanisław Kalembasa – senior chemii rolniczej, były prorektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Siedlcach, dr hab. Irena Suwara, prof. SGGW – dziekan Wydziału Rolnictwa i Ekologii SGGW, dr hab. Łukasz Uzarowicz, prof. SGGW – dyrektor Instytutu Rolnictwa SGGW. W wydarzeniu uczestniczyło również liczne grono młodych pracowników naukowych z jednostek chemii rolniczych z krajowych uczelni, którzy przedstawili tematykę własnych badań naukowych.

Sesję naukową uroczystie otworzył dr hab. Tomasz Sosulski, prof. SGGW – kierownik Samodzielnego Zakładu Chemii Rolniczej i Środowiskowej Instytutu Rolnictwa SGGW, po której rozpoczęła się uroczystość poświęcona jubileuszowi prof. Jana Łabętowicza. Przewodniczyli jej profesorowie Jacek Antonkiewicz z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Tomasz Knapowski z Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. W trakcie sesji prof. dr hab. Beata Rutkowska, będąca dawną magistrantką i doktorantką Profesora, przedstawiła życiorys i liczne

Seminarium naukowe w Instytucie Rolnictwa

Uczestnicy seminarium naukowego w Instytucie Rolnictwa

osiągnięcia Jubilata. Po prezentacji odbyła się dyskusja, w której głos zabrali uczestnicy seminarium.

Warto przypomnieć, że prof. Jan Łabętowicz jest autorem lub współautorem ponad 300 artykułów naukowych, książek i monografii oraz współautorem kilku patentów dotyczących nowych nawozów. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się na szeroko rozumianym obiegu składników nawozowych w ekosystemie rolniczym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki środowiskowej. Jako dziekan Wydziału Rolniczego organizował przeniesienie wydziału z dawnej siedziby przy ul. Rakowieckiej na kampus ursynowski. Za jego kadencji w 2006 roku został zorganizowany w SGGW jedyny w swoim rodzaju zjazd absolwentów z okazji 100-lecia Wydziału Rolniczego, połączony z europejską konferencją rolniczą, na które przybyło około tysiąca osób. Był także inicjatorem i organizatorem, razem z prof. Andrzejem Radeckim i prof. Wojciechem Stępnem, rewitalizacji obiektów wydziałowej Stacji Doświadczalnej im. prof. Mariana Górskiego w Skierniewicach, na terenie której znajdują się najstarsze w Polsce i jedne z najstarszych w Europie trwałe nawozowe doświadczenia rolnicze założone ponad 100 lat temu. Jest także pomysłodawcą i współorganizatorem utworzenia dwóch nowych kierunków studiów: biologii i inżynierii ekologicznej. Obecnie przebywa na emeryturze, ale nadal czynnie uczestniczy w życiu naukowym Zakładu Chemii Rolniczej i Środowiskowej oraz Wydziału Rolnictwa i Ekologii – koncentruje się nie tylko na pracy naukowej, lecz także na publicystyce

dotyczącej historii Wydziału Rolniczego i Uczelni. Jest też autorem i jednym ze współorganizatorów utworzenia na terenie Stacji Doświadczalnej w Skierniewicach, w starym zabytkowym spichrzu, Sali Historycznej Doświadczalnictwa Rolniczego, której uroczyste otwarcie z udziałem Rektora SGGW i władz Uczelni miało miejsce w 2021 roku.

W dalszej części seminarium odbyły się spotkania poświęcone kluczowym zagadnieniom związanym z nawożeniem w rolnictwie, dydaktyką oraz aktualnymi wyzwaniami badawczymi w obszarze chemii rolnej. Tematyce tej poświęcony był referat wprowadzający pt. *Chemia rolna wczoraj, dziś i jutro*, wygłoszony przez prof. dr. hab. Jana Łabętowicza. Wśród kolejnych wystąpień szczególnie interesujące były referaty:

- *Aktualna sytuacja na rynku nawozów mineralnych w Polsce i Europie, trendy i kierunki rozwoju i działań* – wygłoszony przez prof. dr. hab. Janusza Igrasa, byłego kierownika Zakładu Nawożenia Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB i byłego dyrektora Instytutu Nawozów Sztucznych w Puławach,
- *Znaczenie eksperymentów nawozowych w kształtowaniu wiedzy rolniczej* – wygłoszony przez prof. dr. hab. Wojciecha Stępnia, wieloletniego kierownika Stacji Doświadczalnej w Skierniewicach,
- *Zadania i działalność Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej* – wygłoszony przez prof. dr. hab. Wojciecha Lipińskiego, kierownika Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie,

Uczestnicy seminarium naukowego w Instytucie Rolnictwa

- *Czy zmiany klimatu zmieniają podejście do nawożenia?* – wygłoszony przez prof. dr. hab. Przemysława Bartłoga, profesora Uniwersytetu Rolniczego w Poznaniu.

Po zakończeniu sesji drugiej odbył się panel dyskusyjny, podczas którego głos zabrali uczestnicy seminarium. Panel ten poprowadziła dr hab. Marzena Brodowska, prof. UP w Lublinie. Sesja trzecia, której przewodniczył prof. dr hab. Wiesław Szulc z Samodzielnego Zakładu Chemii Rolniczej SGGW, była poświęcona prezentacji firm nawozowych, które finansowo wsparły organizatorów seminarium. W tej części usłyszeliśmy wystąpienia przedstawicieli firm Intermag i Timac Agro. Ukoronowaniem pierwszego dnia seminarium była uroczysta kolacja z okazji doniosłego jubileuszu osiemdziesięciolecia urodzin prof. Jana Łabętowicza, na której obecny był także syn Profesora Andrzej Łabętowicz z żoną Martą.

Podczas drugiego dnia seminarium zaprezentowano osiągnięcia młodych pracowników z krajowych jednostek naukowych chemii rolnej. W ramach sesji czwartej zostało wygłoszonych osiem referatów, po których odbyła się dyskusja. Autorzy najlepszych trzech wystąpień otrzymali książkę *Nawozy z odpadów jako nowe źródło składników pokarmowych w nawożeniu roślin uprawnych*, napisaną przez zespół pracowników Samodzielnego Zakładu Chemii Rolniczej pod redakcją prof. Jana Łabętowicza, którą wraz z dedykacją wręczył osobiście szacowny Jubilat. Sesję tę prowadzili prof. Barbara Symanowicz z Uniwersytetu Przyrodniczego w Siedlcach

i prof. Przemysław Bartłóg z Uniwersytetu Rolniczego w Poznaniu.

Sesja piąta była poświęcona „miejscu chemii rolnej w edukacji rolniczej”. Referat wprowadzający pt. *Współczesne trendy edukacji rolniczej* wygłosił prof. dr hab. Sławomir Podlaski, były prorektor ds. dydaktyki SGGW i były dziekan Wydziału Rolniczego. W swym wystąpieniu przedstawił współczesne i przyszłe uwarunkowania edukacji rolniczej na tle postępu w szeroko rozumianym rolnictwie. Podkreślił, że dotychczasowy model edukacji wyczerpuje się, gdyż postęp informatyczny spowodował, że uczelnie tracą pozycję monopolisty w przekazywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji. Na rynku edukacyjnym pojawili się nowi gracze – globalne firmy chemiczne, hodowlane, żywieniowe i edukacyjne, oferujące najnowszą wiedzę technologiczną i aplikacyjną. Istnieje więc potrzeba daleko idącej modyfikacji programów studiów, polegającej między innymi na wzmocnieniu edukacji w zakresie kompetencji miękkich oraz podkreśleniu roli kształcenia na odległość. Programy studiów muszą być też bardziej elastyczne, co umożliwi dostęp do kształcenia osobom o różnych potrzebach.

Konferencję razem z Jubilatem podsumował dr hab. Tomasz Sosulski. Podkreślił potrzebę zwiększania umiędzynarodowienia studiów wyższych i rozwijania współpracy z instytucjami zagranicznymi. ▲

DR INŻ. TOMASZ NIEDZIŃSKI
INSTYTUT ROLNICTWA

Jubileuszowy Zjazd Stowarzyszenia Wychowanków SGGW

Wyjątkowa uroczystość zorganizowana z okazji 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW odbyła się w dniach 12–13 września 2025 roku.

Uczestnicy pierwszej części zjazdu – blisko 120 osób, w tym ponad 80 członków organizacji – spotkali się 12 września 2025 roku w Auli I im. Józefa Mikułowskiego-Pomorskiego przy ul. Rakowieckiej 26/30. Grupę 22 osób stanowili absolwenci Wydziału Rolniczego z lat 1965–1970, dla których było to już dwudzieste piąte spotkanie koleżeńskie. Uroczystość swoim patronatem objął rektor SGGW prof. dr hab. Michał Zasada oraz minister rolnictwa i rozwoju wsi Stefan Krajewski.

Uroczysty charakter zjazdu podkreśliła msza święta w sanktuarium Świętego Andrzeja Boboli, sprawowana w intencji pomyślności absolwentów Uczelni. Po jej zakończeniu prezes Stowarzyszenia Wychowanków SGGW Grażyna Skalmierska dokonała oficjalnego otwarcia spotkania. Po wystąpieniu głos zabrał rektor SGGW prof. dr hab. Michał Zasada, który przedstawił historię Stowarzyszenia, podkreślając jego znaczenie dla budowania więzi między

absolwentami. Wyraził także wdzięczność za działalność na rzecz Uczelni, promowanie jej osiągnięć oraz pielęgnowanie tradycji akademickich.

Podczas uroczystości jako pierwszy zaprezentowano referat *Nasze Stowarzyszenie*, który wspólnie przedstawili prezesi: Józef Rzewuski i Grażyna Skalmierska. W swoim wystąpieniu Józef Rzewuski przypomniał, że idea powołania organizacji narodziła się jeszcze przed II wojną światową. W 1935 roku, w trakcie obchodów dwudziestolecia powstania Uczelni, planowano powołać Stowarzyszenie Absolwentów SGGW, odmienne poglądy polityczne absolwentów uniemożliwiły jednak realizację tego postulatu. Do pomysłu wrócono w 1957 roku. Ostatecznie w 1960 roku władze SGGW wyraziły zgodę na powstanie stowarzyszenia, którego pierwszym prezesem został inż. Kazimierz Wojno. Z inicjatywy organizacji opracowano wiele cennych publikacji, w tym wspomnienia pierwszych powojennych

Uroczystość 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW

Uczestnicy uroczystości 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW

Prorektor ds. rozwoju prof. dr hab. Marcin Gołębiewski, rektor SGGW prof. dr hab. Michał Zasada, prorektor ds. dydaktyki prof. dr hab. Jarosław Gołębiewski oraz dr inż. Władysław Skarzyński (kanclerz SGGW w latach 1992–2025)

Uroczystość 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW

Uczestnicy uroczystości 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW

absolwentów Wydziałów: Ogrodniczego, Rolniczego i Leśnego oraz serię wydawniczą Zeszyty Historyczne Stowarzyszenia Wychowanków SGGW, zawierającą opis zdarzeń i ludzi z różnych okresów funkcjonowania Uczelni. Z okazji zjazdu jubileuszowego ukazał się Zeszyt Historyczny nr 12 *65 lat Stowarzyszenia Wychowanków SGGW. Ocalone od zapomnienia* zawierający prawie siedemdziesiąt wspomnień absolwentów różnych wydziałów.

Od zawsze istotnym zadaniem organizacji było przygotowywanie uroczystości rocznicowych oraz zjazdów absolwentów. Miały one początkowo charakter naukowo-gospodarczy, a wnioski z nich były przekazywane do Ministerstwa Rolnictwa. Wśród zasług Stowarzyszenia należy wymienić także zakończoną sukcesem walkę o przywrócenie starej historycznej nazwy Uczelni, zmienionej w 1972 roku na Akademię Rolniczą w Warszawie. W 1991 roku uchwałą sejmową przywrócono oficjalną nazwę: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego.

Zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej dr Bogdan Pomianek w swoim wystąpieniu omówił wyzwania, z jakimi mierzy się polskie rolnictwo w obliczu wprowadzania zasad Zielonego Ładu. Po zakończeniu pierwszej części uroczystości przedstawiciele Stowarzyszenia Wychowanków SGGW złożyli kwiaty pod repliką tablicy z nazwiskami poległych podczas działań wojennych w latach 1918–1920 studentów SGGW. Warto przypomnieć, że w czasach socjalistycznych oryginał tablicy został uratowany przed zniszczeniem przez prof. Kazimierza Stegmana i jego współpracowników, a następnie wmurowany w kościele akademickim św. Anny.

Kolejny referat *Przypadki szczęścia i nieszczęścia SGGW podczas oblężenia Warszawy i okupacji*

hitlerowskiej przedstawił prof. dr hab. Sławomir Podlaski. Zaznaczył, że SGGW podczas II wojny światowej doświadczyła zarówno strat, jak i niezwykłych przypadków ocalenia nie tylko dóbr materialnych, lecz także ludzi. Dzięki przekształceniu Uczelni w filię Rolniczego Zakładu Badawczego w Puławach budynki, archiwa i księgozbiór przetrwały wojnę niemal nienaruszone, a SGGW stała się schronieniem dla polskich naukowców i ośrodkiem tajnego nauczania.

Następnie prof. Włodzimierz Kluciński przypomniał sylwetki osób, którym Senat Akademicki SGGW nadał tytuł doktora honoris causa: kard. Józefa Glempa (1991), prof. Normana E. Borlauga (1993), prof. Petera C. Dohertego i prof. Rolfa M. Zinkernagla (1998) oraz papieża Jana Pawła II (2001). Przedstawił także uzasadnienie nadania tego zaszczytnego tytułu każdemu z wyróżnionych.

Referat *Uroczysta inauguracja roku akademickiego 1944/1945* wygłosił kustosz Muzeum SGGW mgr Tomasz Motyka. Przytoczył on fragmenty przemówienia świeżo powołanego rektora SGGW prof. Franciszka Staffa, które stanowiły świadectwo przetrwania polskiej nauki w trudnym czasie okupacji. Wystąpienie rektora było wyrazem niezłomnego ducha i nadziei na rozwój przyszłej Polski.

Podczas drugiego dnia Jubileuszowego Zjazdu Absolwentów SGGW uczestnicy wzięli udział w wycieczce dendrologicznej po kampusie oraz zwiedzaniu cmentarza i otoczenia kościoła św. Katarzyny. Przewodnikiem grupy była dr Katarzyna Marciszewska, która z zaangażowaniem opowiadała o kolejnych okazach dendrologicznych. ▲

PROF. DR HAB. SŁAWOMIR PODLASKI
INSTYTUT BIOLOGII

Streszczenie wystąpienia prof. Sławomira Podlaskiego z okazji 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW: *Przypadki szczęścia i nieszczęścia SGGW podczas oblężenia Warszawy i okupacji hitlerowskiej*

Profesor Sławomir Podlaski swoje wystąpienie rozpoczął od zaprezentowania sylwetek dwóch generałów kampanii wrześniowej – gen. bryg. Antoniego Szyllinga, dowódcy Armii „Kraków”, oraz gen. dyw. Stefana Dąb-Biernackiego, który stał na czele odwodowej Armii „Prusy” i Frontu Północnego. Mało znany jest fakt, że obydwaj byli absolwentami uczelni stanowiących korzenie SGGW. Generał Stefan Dąb-Biernacki ukończył w 1911 roku Wydział Rolniczy Towarzystwa Kursów Naukowych, a gen. Antoni Szylling był absolwentem Kursów Przemysłowo-Rolniczych z 1912 roku. Generał Szylling jest uznawany za jednego z najlepszych dowódców wrześniowych, mistrza wojskowego odwrotu. Generał Dąb-Biernacki za dwukrotne porzucenie żołnierzy na polu walki został w 1940 roku zdegradowany do stopnia szeregowca.

W swoim referacie autor przypomniał, że 8 września 1939 roku Niemcy dotarli do Warszawy i dążyli do szybkiego zdobycia stolicy. W dniach 9 i 10 września z terenu ogródków działkowych przy ul. Wołoskiej przeprowadzili dwa natarcia, wspierane przez około sto czołgów, przesuając się przez Pole Mokotowskie w stronę ul. Wawelskiej i Politechniki Warszawskiej. Budynek SGGW – pawilon I oraz zbudowany w 1938 roku pawilon II – znalazły

się na pierwszej linii frontu, na szczęście ich uszkodzenia były minimalne.

W 1939 roku Niemcy nie mieli sprecyzowanego planu dotyczącego wykorzystania polskich jednostek naukowych z wyjątkiem tych, które mogły służyć ich gospodarce wojennej, dlatego na początku okupacji skoncentrowali się na rabunku sprzętu i wyposażenia. Wyposażenie sześciu zakładów Wydziału Leśnego zostało wywiezione do Niemiec, głównie do Szkoły Leśnej w Eberswalde. Wyposażenie Wydziału Rolniczego miało trafić do nowo tworzonego Wydziału Rolniczego Uniwersytetu Rzeszy w Poznaniu. Do transportu przygotowano 500 skrzyń pełnych sprzętu, książek i odczynników, a Niemcy za transport zapłacili nawet 10 tysięcy marek. W wyniku animozji pomiędzy gubernatorem Hansem Frankiem a gauleiterem Kraju Warty Arthurem Greiserem wywózka została wstrzymana. W Puławach, na miejscu dawnego Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Niemcy utworzyli Rolniczy Zakład Badawczy Generalnego Gubernatorstwa, którego filią stały się Wydziały Rolniczy i Ogrodniczy SGGW oraz Ośrodek Naukowy Uczelni w Skierniewicach. Filia mieściła się w pawilonie I (pawilon II służył jako koszary

Generał Antoni Szylling

Generał Stefan Dąb-Biernacki

żołnierzy artylerii przeciwlotniczej, której działa rozmieszczono na Polu Mokotowskim).

Fakt, że SGGW funkcjonowała jako filia puławskiego zakładu, było szczęściem w nieszczęściu – podczas Powstania Warszawskiego główne budynki SGGW nie zostały spalone, przetrwały archiwa i biblioteka. Straty księgozbioru wynosiły tylko 7%, podczas gdy Politechnika Warszawska i Uniwersytet Warszawski straciły ponad 95% zbiorów.

Zakład służył jako „przykrywka” dla wielu przedstawicieli polskiej nauki, w tym rolniczej. Wśród zatrudnionych znajdowało się jedynie 16–20 Niemców, podczas gdy liczba pracowników naukowych sięgała kilkuset, a ogółem pracowało tam kilka tysięcy osób. Zaświadczenie o pracy dla instytucji niemieckiej zapobiegało wywózce na roboty, a niekiedy ratowało życie. W zakładzie produkowano materiały zapalające, przechowywano broń i środki łączności.

Na Polu Doświadczalnym Chemii Rolnej w Skierniewicach miał swoją siedzibę Oddział Specjalny ZWZ-AK, którego głównym zadaniem było przejmowanie rzutów w Puszczy Bolimowskiej, które częściowo przechowywano w budynkach znajdujących się w obrębie Pola Doświadczalnego. W Warszawie w pawilonie I prowadzono tajne nauczanie dla studentów SGGW i innych uczelni oraz

wykonywano badania do tajnych prac inżynierskich. W budynku Centralnego Towarzystwa Rolniczego przy ul. Kopernika w biurze Związku Organizacji Rybackich działała jedna z trzech największych w Polsce tajnych drukarni akademickich. W okresie okupacji wydano dwadzieścia trzy tytuły w nakładach sięgających tysięcy egzemplarzy.

W Rolniczym Zakładzie Badawczym wytworzyły się specyficzne relacje między polskimi a niemieckimi pracownikami. Niemcy tolerowali rozpowszechnianie prasy konspiracyjnej, zezwalali na organizację różnych imprez oraz wstawiali się u gestapo za aresztowanymi pracownikami. Dyrektor tego zakładu, jak wynika z jego pamiętników, wiedział, że niektórzy pracownicy mają żydowskie pochodzenie. Polscy pracownicy nazywali Niemców „naszymi Niemcami” i w większości uważali ich za ludzi przywoitych, co w okresie okupacji było rzadkością. Prawdopodobnie duży wpływ na zachowanie Niemców miał dyrektor Rolniczego Zakładu Badawczego prof. Fridrich Christiansen-Weniger. Podczas wojny należał on do tzw. kręgu z Krzyżowej, który gromadził przeciwników Hitlera. ▲

PROF. DR HAB. SŁAWOMIR PODLASKI
INSTYTUT BIOLOGII

Streszczenie wystąpienia prof. Włodzimierza Klucińskiego z okazji 65-lecia istnienia Stowarzyszenia Wychowanków SGGW: Doktorzy honoris causa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Duchowni i laureaci Nagrody Nobla

Podczas Jubileuszowego Zjazdu Stowarzyszenia Wychowanków SGGW miałem możliwość przypomnienia sylwetek osób, którym Senat Akademicki SGGW nadał tytuł doktora honoris causa. Ze względu na ograniczony czas wystąpienia skupiłem się wyłącznie na duchownych Kościoła Rzymskokatolickiego oraz laureatach Nagrody Nobla.

Senat Akademicki SGGW z inicjatywy i pod przewodnictwem rektora prof. Jana Góreckiego oraz na wniosek złożony przez Rady Wydziałów: Rolniczego, Zootechnicznego, Melioracji i Inżynierii Środowiska, Ekonomiczno-Rolniczego, Technologii Żywności oraz Techniki Rolniczej i Leśnej 10 czerwca 1991 roku nadał zaszczytny tytuł doktora honoris causa kardynałowi Józefowi Glempowi – pięćdziesiątemu szóstemu prymasowi Polski. Uroczystość wręczenia dyplomu miała miejsce 15 października w Auli Kryształowej podczas inauguracji roku akademickiego 1991/1992. Laudację wygłosiła promotor prof. Maria J. Radomska. Uzasadnieniem nadania tego tytułu były zasługi Księdza

Prymasa w opiece nad polskim środowiskiem akademickim, w tym w szczególności nad SGGW w okresie stanu wojennego, a także nad polską wsią oraz za inicjatywę powołania Fundacji Wspomagającej Zaopatrzenie Wsi w Wodę.

Senat Akademicki SGGW pod przewodnictwem rektora prof. Jana Góreckiego i na wniosek Rady Wydziału Rolniczego nadał 28 kwietnia 1993 roku tytuł doktora honoris causa Amerykaninowi prof. Normanowi E. Borlaugowi – laureatowi Pokojowej Nagrody Nobla z 1970 roku. Uroczystość wręczenia dyplomu miała miejsce 3 czerwca 1993 roku w Auli Kryształowej. Laudację wygłosił promotor prof. Emil Nalborczyk. Uzasadnieniem nadania tego tytułu Ojcu Zielonej Rewolucji były jego zasługi w hodowli roślin zbożowych. Wyhodowane przez niego wysokopienne odmiany pszenicy, odporne na choroby i dostosowane do różnych warunków ekologicznych, przyczyniły się do ponad dwudziestokrotnego zwiększenia produkcji żywności, głównie w krajach Azji i Afryki. W uzasadnieniu podkreślono także jego

Wręczenie dyplomu ks. kard. Józefowi Glempowi przez rektora SGGW prof. Jana Góreckiego

Wręczenie dyplomu prof. Peterowi C. Dohertemu przez rektora SGGW prof. Włodzimierza Klucińskiego

Wręczenie dyplomu Janowi Pawłowi II przez rektora SGGW prof. Włodzimierza Klucińskiego

Wręczenie dyplomu prof. Normanowi E. Borlaugowi. Od prawej: rektor SGGW prof. Jan Górecki, prof. Norman E. Borlaug, prof. Emil Nalborczyk

Wręczenie dyplomu prof. Rolfowi M. Zinkernaglowi przez rektora SGGW prof. Włodzimierza Klucińskiego

kluczową rolę w powołaniu w Polsce Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA).

Senat Akademicki SGGW pod moim przewodnictwem i na wniosek Wydziału Weterynaryjnego nadał 26 stycznia 1998 roku tytuł doktora honoris causa profesorom: Australijczykowi Peterowi C. Dohertemu i Szwajcarowi Rolfowi M. Zinkernaglowi – laureatom Nagrody Nobla z 1996 roku w dziedzinie fizjologii i medycyny. Uroczystość wręczenia dyplomów odbyła się 15 września 1998 roku w Auli Kryształowej. Laudację wygłosił promotor i inicjator nadania prof. Marek Niemiałtowski. Uzasadnieniem nadania tego tytułu były wybitne osiągnięcia naukowe z zakresu immunologii zarówno ludzkiej, jak i zwierzęcej, a w szczególności wyjaśnienie mechanizmów odróżniania przez organizmy ludzi i zwierząt antygenów własnych od obcych.

Historycznym wydarzeniem dla naszej *Alma Mater* było nadanie 17 grudnia 2001 roku przez Senat Akademicki SGGW pod moim przewodnictwem i z mojej inicjatywy tytułu doktora honoris causa Janowi Pawłowi II. Uroczystość wręczenia dyplomu odbyła się 11 stycznia 2002 roku w Sali Klementyńskiej w Watykanie

w obecności 109 przedstawicieli społeczności akademickiej SGGW, w tym członków Ludowego Zespołu Artystycznego „Promni”. Wręczenie dyplomu poprzedziło wygłoszenie przeze mnie laudacji, w której podziękowałem Ojcu Świętemu za: jednoczenie we wspólną ziemską rodzinę wszystkich narodów, niezależnie od podziałów politycznych i religijnych; wskazywanie środowiskom akademickim dróg prowadzących do poznania prawdy i konieczności dialogu między poznaniem rozumowym a wiarą; wskazywanie dróg umiejętnego korzystania z postępu cywilizacji, zwłaszcza w poszanowaniu życia ludzkiego; kierowanie do młodzieży całego świata nauczania wskazującego potrzebę życia w miłości i prawdzie; nauczanie, którego treścią jest życie i praca, w tym praca na roli; okazywanie wielkiej troski o polską wieś i żyjących tam ludzi; umacnianie rodzin prawdą ewangeliczną oraz branie w obronę najsłabszych; wczuwanie się w problemy polskiego społeczeństwa i działanie w służbie polskiej sprawy. ▲

PROF. DR HAB. DR H.C. WŁODZIMIERZ KLUCIŃSKI
INSTYTUT MEDYCYN WETERYNARYJNEJ

„Biedronka LAB. Produkty przyszłości w Twoich rękach!” w Innowacyjnym Centrum Nauk Żywnościowych

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego i Jeronimo Martins Polska S.A., właściciel sieci sklepów Biedronka, podpisali 25 września 2025 roku umowę o współpracy naukowej.

Uroczyste podpisanie umowy

Innowacyjne Centrum Nauk Żywnościowych (ICNŻ) będzie nowoczesną przestrzenią infrastrukturalną o charakterze laboratoryjno-dydaktycznym przeznaczoną do prowadzenia działalności naukowej w zakresie żywienia człowieka oraz nauk o zdrowiu i powiązanych z nimi działań wdrożeniowych i edukacyjnych. Będzie to budynek wielofunkcyjny umożliwiający organizację: nowoczesnych badań naukowych w wyposażonych w unikatową aparaturę laboratoriach, zajęć dydaktycznych, seminariów, szkoleń, konferencji, wystaw czy ekspozycji.

Badania planowane w ICNŻ będą ukierunkowane na zmniejszenie skali występowania chorób dietozależnych w polskiej populacji, co przełoży się na konkretne efekty zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. W pracowniach będą prowadzone nowatorskie badania projektowania nowej żywności, której cechy fizyczne i chemiczne, a także wartość prozdrowotna będą mogły uzyskać najwyższą akceptację konsumencką.

Efekt realizacji inwestycji będzie polegał na stworzeniu możliwości kształcenia specjalistów wyposażonych w wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne niezbędne w propagowaniu zasad racjonalnego żywienia,

projektowania żywności prozdrowotnej oraz w kształtowaniu zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowych zachowań żywieniowych wśród różnych grup populacyjnych.

Dodatkowo w ICNŻ będzie znajdowała się wielofunkcyjna sala konferencyjna z niezbędnym zapleczem.

W tym kontekście ICNŻ będzie optymalnym miejscem do realizacji zamierzonych celów w zakresie poprawy efektywności zaleceń żywieniowych i edukacji prozdrowotnej skierowanej na efektywne upowszechnianie zasad prawidłowego żywienia oraz skuteczną dietoterapię schorzeń dietozależnych. Podstawę tych działań będą stanowiły rzetelne i innowacyjne wyniki badań z obszaru nauk o żywieniu człowieka i nauk o zdrowiu.

Podjęcie decyzji o utworzeniu w ICNŻ innowacyjnego centrum pn. „Biedronka LAB. Produkty przyszłości w Twoich rękach!”, a tym samym rozpoczęcie współpracy między instytucją o charakterze biznesowym jaką jest Jeronimo Martins Polska S.A., właściciel sieci sklepów Biedronka, a najstarszą uczelnią o korzeniach rolniczych i jednocześnie pierwszą w kraju i Europie Centralnej uczelnią kształcącą i prowadzącą badania naukowe w obszarze żywienia

Laboratoria zlokalizowane w ICNŻ:

- Laboratorium Diagnostyki Żywieniowej wraz z pracowniami: Diagnostyki Biochemicznej, Antropometrii Żywieniowej, Badań nad Metabolizmem, Epidemiologii Żywieniowej
- Laboratorium Nutrigenomiki i Biologii Molekularnej
- Laboratorium Mikrobiologii Żywności i Mikrobiomu
- Laboratorium Badań Konsumenckich i Sensorycznych wraz z pracowniami: Pomiaru Bodźców Środowiskowych i Emocji, Badań Ilościowych i Analiz Wielowymiarowych, Badań Sensorycznych
- Laboratorium Edukacji Żywieniowo-Dietetycznej
- Laboratorium Badań Modelowych wraz z pracowniami: Biologicznej Oceny Żywności, Modelowych Przemian Żywności
- Laboratorium Nanotechnologii w Żywieniu
- Laboratorium Żywności Funkcjonalnej
- Laboratorium Innowacyjnej Gastronomii z Pracownią Projektowania Nowoczesnych Systemów Gastronomicznych
- Laboratorium Innowacyjnych Analiz Chemicznych
- Laboratorium Techniki i Projektowania Żywności z dwiema halami: Techniki i Maszyn (Urządzeń) Gastronomicznych oraz Technologii Przemysłu Spożywczego i Pracownią Systemów Wspomagania Projektowania i Kontroli Procesów Technologicznych

Uroczyste podpisanie umowy

człowieka, umożliwiło stworzenie unikalnej przestrzeni komplementarności działań komercyjnych i naukowo-szkoleniowych w tym obszarze.

W konsekwencji Biedronka, największa sieć handlowa w Polsce, i Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego podpisały umowę zakładającą unikatową współpracę na rzecz konsumentów w Polsce. W nowo powstającym ICNŻ będzie zlokalizowane centrum innowacji Jeronimo Martins Polska „Biedronka LAB. Produkty przyszłości w Twoich rękach!”. Ten strategiczny dla obu stron projekt ma łączyć potencjał największego detalisty spożywczego w Polsce oraz wiodącej uczelni o profilu żywieniowo-żywnościowym, by wspólnie odpowiadać na rosnące potrzeby i oczekiwania konsumentów wobec produktów żywnościowych. „Biedronka LAB. Produkty przyszłości w Twoich rękach!” będzie miejscem, gdzie biznes spotka się z nauką, by wspólnie znajdować odpowiedzi na oczekiwania konsumentów w zakresie smaku, składu, funkcjonalności, a także opakowań i wygody użytkownika

produktów spożywczych i przemysłowych. Będzie to również nowoczesna przestrzeń do tworzenia rozwiązań w obliczu wyzwań żywieniowych, w tym między innymi wspierających walkę z chorobami dietozależnymi wśród dzieci, dorosłych i osób starszych. Co ważne, to konsument będzie w centrum uwagi tych działań, bo to z nim będą tworzone koncepcje nowych produktów i ulepszania już istniejących. Współpraca ta wpisuje się również w długofalowe strategie odpowiedzialności społecznej obu instytucji.

Umowa została podpisana 25 września 2025 roku przez JM Rektora SGGW prof. dr. hab. Michała Zasadę oraz członka Zarządu Jeronimo Martins Polska Jarosława Sobczyka, a fakt ten jest najlepszym dowodem realizacji misji i strategii rozwoju SGGW w zakresie transferu wiedzy do gospodarki oraz troski o stan wyżywienia polskiego społeczeństwa, a w konsekwencji o stan zdrowia publicznego w Polsce. Połączenie potencjału obydwu interesariuszy w celu realizacji tej misji to spektakularna szansa realnego wpływu na ofertę rynkową

Uroczyste podpisanie umowy

żywności w Polsce spełniającą oczekiwania konsumentów oraz poprawy ich stanu odżywienia, a także redukcji skali chorób dietozależnych. We wspólnie użytkowanych przestrzeniach rozwijana też będzie oferta dydaktyczna i upowszechnieniowa, tak niezbędna dla realizacji strategicznych celów współpracy ujętych w umowie.

Umiejscowione pod jednym dachem centrum „Biedronka Lab. Produkty przyszłości w Twoich rękach!” i ICNŻ zapewnią unikalne warunki do współpracy, rozwoju i skutecznego wprowadzania na rynek innowacji produktowych marki własnej Biedronka – o wysokiej jakości i wartości odżywczej, a jednocześnie akceptowanych przez konsumentów zarówno w odniesieniu do ceny, jak i do smaku.

Uogólniając, celem i misją naszej współpracy jest wdrażanie wiedzy naukowej w konkretne rozwiązania, które mają pozytywny wpływ na zdrowie społeczeństwa. Współpraca z Biedronką, liderem rynku detalicznego, to ogromna szansa, by wspólnie tworzyć realne innowacje w skali kraju.

Centrum innowacji będzie miejscem, w którym spotkają się kompetencje badawcze, możliwości wdrożeniowe i wiedza o konsumentach. Ważny jest także element edukacyjny, czyli kształcenie nowych kadr naukowych, które będą w stanie skutecznie stawiać czoła wyzwaniom społecznym. Powstające „Biedronka LAB. Produkty przyszłości w Twoich rękach!” ma szansę uzyskania statusu centralnego hubu innowacji produktowych łączącego konsumentów z potrzebą, nowoczesne zaplecze technologiczne, *know-how* naukowe oraz możliwości implementacyjne rozwiązań na dużą skalę. Ta pionierska na polskim rynku inicjatywa pokazuje, jak odpowiedzialna współpraca biznesu i nauki może kształtować przyszłość polskiego rynku żywności i tym samym przyczynić się do poprawy poziomu życia i zdrowia społeczeństwa. ▲

PROF. DR HAB. KRYSZYNA GUTKOWSKA
DYREKTOR INSTYTUTU NAUK O ŻYWIENIU CZŁOWIEKA

Spotkanie socjologów w SGGW

Dziesiąta jubileuszowa sesja Salonu Socjologicznego odbyła się 23 października 2025 roku.

Salon Socjologiczny to cykl spotkań, który został za-inaugurowany 22 października 2015 roku wykładem prof. dr hab. Grażyny Skąpskiej *Co po kryzysie? Odpowiedzi katastroficzne i prometejskie*. Od tamtej pory mieliśmy okazję gościć w murach Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego znakomitych socjologów polskich i zagranicznych.

Pomysł organizacji wydarzenia zrodził się w 2014 roku podczas spotkania poświęconego sposobom wzmacniania socjologii jako dyscypliny naukowej i kierunku studiów w SGGW. Propozycję organizacji takich spotkań pracownikom Katedry Socjologii przedstawili: dr Mariusz Kosieradzki, dr Małgorzata Herudzińska i wówczas dr Joanna Wyleżałek, którzy uzyskali akceptację i wsparcie organizacyjne pracowników katedry. W rezultacie ówczesny Wydział Nauk Społecznych zainaugurował cykl socjologicznych wykładów otwartych, który w roku bieżącym obchodzi swoje dziesięciolecie. Przez te wszystkie lata wydarzenie zdobywało uznanie środowiskowe, a obecnie jest rozpoznawalnym znakiem socjologii w SGGW i „marką samą w sobie”.

Salon Socjologiczny otrzymał patronat rektorów SGGW: prof. dr hab. Alojzego Szymańskiego, prof. dr hab. Wiesława Bielawskiego, a obecnie prof. dr hab. Michała Zasady. Wydarzenie to zostało również objęte patronatem Warszawskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Socjologicznego

oraz Sekcji Socjologii Nauki Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, której jubileusz pięćdziesięciolecia świętowaliśmy równoległe z jubileuszem Salonu Socjologicznego w SGGW.

Forma spotkań w ramach Salonu Socjologicznego jest wynikiem pracy wielu osób – zarówno pracowników Katedry Socjologii, jak i pracowników administracyjnych oraz obsługi technicznej. Możliwość organizacji tego wydarzenia wynika jednak przede wszystkim ze wsparcia rektorów kolejnych kadencji, którzy zawsze z dużą życzliwością i zrozumieniem odnosili się do tej inicjatywy.

Salon Socjologiczny jest organizowany w SGGW nieprzerwanie od 2015 roku. Do 2024 roku odbyło się dwadzieścia wykładów i dyskusji, w których łącznie, stacjonarnie i online, uczestniczyło kilka tysięcy osób. Nasi prelegenci prezentowali istotne tematy społeczne, najczęściej związane z prowadzonymi przez siebie studiami i badaniami.

Jubileuszowy Salon Socjologiczny otworzyła prorektor ds. umiędzynarodowienia dr hab. Marta Mendel, prof. SGGW, która przypomniała początki socjologii w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego sięgające czasów prof. Władysława Grabskiego. Prorektor życzyła organizatorom Salonu Socjologicznego dalszych sukcesów. Swoją obecnością wydarzenie uświetnili przedstawiciele władz jednostek organizacyjnych SGGW oraz występ Ludowego Zespołu Artystycznego „Promni” pod kierownictwem Radosława Puszyły.

Jubileuszowy Salon Socjologiczny

KALENDARIUM

22 października 2015 r.

prof. dr hab. Grażyna Skąpska
Co po kryzysie? Odpowiedzi katastroficzne i prometejskie

21 stycznia 2016 r.

prof. dr hab. Piotr Sztompka
Kapitał moralny – imperatyw rozwoju społeczeństwa

21 kwietnia 2016 r.

prof. dr hab. Anna Landau-
-Czajka *Verba docent, exempla trahunt. Czy polska szkoła może wychowywać świadomego obywatela?*

1 grudnia 2016 r.

dr hab. Krzysztof Wielecki,
prof. UKSW *Czy można być normalnym w narcystycznym świecie?*

11 maja 2017 r.

prof. dr hab. Jolanta Grotowska-
-Leder *Osiąganie dorosłości w czasach niepewności*

22 czerwca 2017 r.

prof. dr hab. Andrzej Wójtowicz
Po co socjologia i komu jeszcze jest potrzebna?

23 listopada 2017 r.

prof. Margaret S. Archer *The Morphogenesis of Personal Identity. Who we are is what we care about*

22 marca 2018 r.

prof. Ewa Bogalska-Marten
Czas świadków, czyli o pamięci doświadczenia złem

7 czerwca 2018 r.

dr hab. Adam Bartoszek, prof.
UŚ *Praca i wspólnota – źródła wartości oraz konfliktów etycznych w życiu społecznym*

15 listopada 2018 r.

dr hab. Agnieszka Kolasa-Nowak,
prof. UMCS *Socjologia polska: praktyczna, krytyczna czy publiczna? Przemiany społecznych funkcji nauki*

11 kwietnia 2019 r.

prof. dr hab. Marek Szczepański
Ojczyzny prywatne i społeczności lokalne: unicestwienie czy rewitalizacja?

16 stycznia 2020 r.

prof. dr hab. Krzysztof Frysztacki
O pożytkach z socjologii

18 listopada 2021 r.

prof. dr hab. Piotr Sztompka
Zaufanie i ryzyko w czasach zarazy

15 września 2022 r.

Salon Socjologiczny zorganizowany podczas XVIII Zjazdu Socjologicznego z udziałem: prof. dr hab. Krzysztofa Frysztackiego, prof. dr hab. Andrzeja Sadowskiego, prof. dr hab. Marka

Szczepańskiego i prof. dr hab. Marka Ziółkowskiego

30 marca 2023 r.

dr hab. Rafał Wiśniewski,
prof. UKSW *Instytucjonalny model upowszechniania kultury*

18 maja 2023 r.

prof. dr hab. Krzysztof Konecki
Świat życia – świat śmierci. Kontemplatywna socjologia w eksplikacji podstawowych kwestii świata życia

30 listopada 2023 r.

dr hab. Kaja Gadowska,
prof. UJ *Cynizm w miejsce ideologii. System nomenklatury partyjnej w Polsce w czasach realnego socjalizmu i po 1989 r.*

11 kwietnia 2024 r.

dr hab. Michał Kaczmarczyk,
prof. UG *O czym mówi socjologia środowiskowa? W obronie paradygmatu funkcjonalistycznego*

17 października 2024 r.

prof. dr hab. Marek Ziółkowski
Utowarowienie natury. Odmiany, uwarunkowania, konsekwencje, paradoksy

5 grudnia 2024 r.

prof. dr hab. Henryk Domański
Symboliczne dystanse klasowe i ich konsekwencje we współczesnej Polsce

Jubileuszowy Salon Socjologiczny był wydarzeniem wyjątkowym, ponieważ jednego dnia gościliśmy większość naszych dotychczasowych prelegentów – socjologów uznanych i szanowanych w środowisku naukowym – którzy brali udział w dwóch sesjach tematycznych. Sesja pierwsza *Społeczeństwo w procesie globalizacji: współczesne szanse i zagrożenia* była prowadzona przez dr hab. Agnieszkę Kolasę-Nowak, prof. UMCS oraz dr hab. Joannę Wyleżalek, prof. SGGW. Wzięli w niej udział: dr hab. Adam Bartoszek, prof. UŚ, prof. dr hab. Henryk Domański, prof. dr hab. Jolanta Grotowska-Leder, prof. dr hab. Anna Landau-Czajka, dr hab. Krzysztof Wielecki, prof. UKSW oraz dr hab. Rafał Wiśniewski, prof. UKSW. Prowadzącymi sesję drugą *Światowa i polska socjologia: podobieństwa i różnice* były prof. dr hab. Jolanta Grotowska-Leder i prof. dr hab. Anna Śliz. Sesja odbyła się z udziałem: prof. Ewy

Bogalskiej-Martin, prof. dr hab. Krzysztofa Frysztackiego, dr hab. Michała Kaczmarczyka, prof. UG, dr hab. Agnieszki Kolasy-Nowak, prof. UMCS, prof. dr hab. Grażyny Skąpskiej, prof. dr hab. Andrzeja Wójtowicza oraz prof. dr hab. Marka Ziółkowskiego.

Jubileuszowy Salon Socjologiczny otworzyła prorektor ds. umiędzynarodowienia dr hab. Marta Mendel, prof. SGGW, która przypominała początki socjologii w SGGW sięgające czasów prof. Władysława Grabskiego. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem pracowników i studentów. Była to dla nich wyjątkowa okazja, aby posłuchać i porozmawiać z badaczami, których publikacje są omawiane na zajęciach. ▲

DR HAB. JOANNA WYLEŻALEK, PROF. SGGW
DYREKTOR INSTYTUTU NAUK SOCJOLOGICZNYCH I PEDAGOGIKI

SGGW na Wystawie Światowej w Osace

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego to pierwsza polska uczelnia, która zaprezentowała się podczas Expo 2025.

Trwająca od 13 kwietnia do 13 października 2025 roku Wystawa Światowa to największe i najważniejsze wydarzenie gospodarczo-kulturalne na świecie. Tegoroczna edycja została zlokalizowana na wybudowanej na wodach zatoki Osaka sztucznej wyspie Yumeshima. Podczas 184 dni wystawy zaprezentowało się 170 uczestników, w tym 161 krajów i regionów oraz 9 organizacji międzynarodowych. Według informacji organizatorów wydarzenie odwiedziło ponad 25 milionów gości, z czego Pawilon Polski ponad 1,3 miliona osób. Organizatorem obecności Polski na Expo 2025 w Osace było Ministerstwo Rozwoju i Technologii, a instytucją wykonawczą Polska Agencja Inwestycji i Handlu (PAIH).

SGGW była partnerem Polskiego Dnia Ziemi, który odbył się 22 kwietnia 2025 roku. Tego dnia w centrum konferencyjnym Innogate w Osace zorganizowano konferencję naukową. Jej program obejmował dwa panele dyskusyjne oraz sesję networkingową. W wydarzeniu uczestniczyło blisko 50 ekspertów z Polski i Japonii, a jego tematyka koncentrowała się na wyzwaniach związanych ze zrównoważonym rozwojem, wykorzystaniem sztucznej inteligencji i wdrażaniem wyników badań do praktyki gospodarczej. Wśród uczestników spotkania znaleźli się przedstawiciele środowisk naukowych z Okayama University, Yamagata University, University of Hyogo, Senshu University, Niigata University of Pharmacy and Medical and Life Sciences, a także przedstawiciele firm i instytucji japońskich, w tym Distribution Economics Institute of Japan, Consumer Affairs Agency Government of Japan, Green's Green, Mitsubishi Heavy Industries Machinery Systems, Sinops Co, Fukken Co i inni. Wydarzenie otworzyli: dr hab. Marta Mendel, prof. SGGW, prorektor ds. umiędzynarodowienia, i zastępca rektora; dr hab. inż. Maria Mróczyńska, prof. UZ, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego; dr Bartłomiej Nowak, przewodniczący Rady NAWA, a wśród gości znaleźli się: dr Piotr Kępski, dyrektor Biura Programów dla Instytucji NAWA, Mirosław Marczewski, dyrektor generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji i Katarzyna Aleksy, dyrektor Biura Programów Szkolnictwa Wyższego FRSA.

W ramach panelu *Rośliny w służbie zdrowia (Innovative technologies in health care)* prof. Mohamed Hazem Kalaji z Instytutu Biologii SGGW zaprezentował efekty polsko-japońskiej współpracy w zakresie biotechnologii

Wystawa Światowa w Osace

prowadzonej z dr Seiyą Sato (University of Pharmacy and Applied Life Sciences in Niigata) oraz Yasunariim Sato, prezesem Green's Green Company (Niigata). W jego trakcie przedstawiono między innymi półmaskę antywirusową z mchów oraz zastosowanie lektyn roślinnych, takich jak konkanawalina A, w produkcji naturalnych środków przeciwwirusowych. W dyskusji uczestniczyli przedstawiciele firmy Green's Green Ltd., którzy wspólnie z naukowcami z SGGW omówili proces komercjalizacji wyników badań oraz potencjał naturalnych bioproduktów w ochronie zdrowia publicznego.

W panelu drugim *Challenge for food loss and waste reduction with DX and AI application*, prowadzonym przez prof. Magdalenę Vaverkovą z Instytutu Inżynierii Ładowej SGGW, dotyczącym modelowania zachowań konsumpcyjnych w kontekście polityki 3R (ang. *reduce, reuse, recycle* – redukcja, ponowne wykorzystanie, recykling), podjęto

Wystawa Światowa w Osace

temat przeciwdziałania marnowaniu żywności. Panel zgromadził międzynarodowe grono ekspertów, w tym: Makoto Tanakę (Consumer Affairs Agency, Government of Japan), Tomohiro Ishikawę (The Distribution Economics Institute of Japan), Yasuhiro Matsuiego (Associate Professor, Faculty of Environmental, Life, Natural Science and Technology, Okayama University), Maję Sutkowską (Doctoral student, Faculty of Environmental, Life, Natural Science and Technology, Okayama University), Kazuya Kitao (Sinops Co. Ltd.), Norimasa Wada (Sato Co. Ltd.), Tatsuro Watanabego (Senshu University). Dyskusja skoncentrowała się na modelowaniu zachowań konsumenckich w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego w Polsce i Japonii. Eksperti przedstawili nowoczesne narzędzia cyfrowe i rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji, które wspierają ograniczanie strat żywności na wszystkich etapach łańcucha dostaw – od produkcji do konsumpcji.

Podczas konferencji odbyła się także blisko godzinna sesja networkingowa, umożliwiająca nawiązywanie kontaktów i omawianie przyszłych projektów naukowych między przedstawicielami uczelni i instytucji naukowych z Polski i Japonii. Było ona także okazją do zaprezentowania oferty dydaktycznej SGGW.

Po zakończeniu konferencji jej uczestnicy przenieśli się na teren Wystawy Światowej, gdzie po uroczystej inauguracji Tygodnia Polskiej Nauki przez przedstawicieli Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz NAWA

naukowcy z SGGW zaprezentowali przy Pawilonie Polski dla zwiedzających dwa warsztaty:

- *Rośliny jako źródło naturalnych substancji i produktów przeciwwirusowych oraz rola fotosyntezy w regulacji ich środowiska wzrostu (Plants as a Source of Natural Antiviral Substances and Products, and the Role of Photosynthesis in Regulating Their Growth Environments),*
- *Miejskie kompostowanie: model zrównoważonego gospodarowania odpadami (Urban Composting: A Model for Sustainable Waste Management).*

Pierwszy z nich uświadomił odwiedzającym wystawę, że istnieje nieinwazyjna metoda komunikacji z roślinami oparta na obserwacji i pomiarach procesów fotosyntezy. Rośliny mogą komunikować się ze światem zewnętrznym przy wykorzystaniu niektórych procesów fizjologicznych, biochemicznych i energetycznych. Umiejętny pomiar fluorescencji chlorofilu umożliwia monitorowanie potrzeb roślin oraz rejestrowanie sygnałów, które pozwalają zrozumieć ich reakcje na obecność człowieka, dotyk, dźwięk, a także zmiany temperatury, natężenia światła i innych czynników stresowych. Badania w tym zakresie umożliwią roślinom autonomiczną kontrolę warunków wzrostu, co przyczyni się do ich optymalnego rozwoju oraz redukcji zużycia energii elektrycznej wykorzystywanej do oświetlenia. Dodatkowo podczas warsztatu zaprezentowano antywirusowe właściwości mchów oraz kanalii szablastej – rośliny z rodziny bobowatych, uprawianej głównie na terenie Afryki i Azji

Południowej. Przeprowadzone badania doprowadziły do powstania między innymi półmiski antywirusowej. W japońskim urzędzie patentowym została również opatentowana substancja zapobiegająca infekcjom koronawirusa. Może być przyjmowana przez człowieka w postaci cukierków, lizaków, gum do żucia, napojów lub płynów do płukania jamy ustnej, gardła i krtani.

Na podstawie doświadczenia i wiedzy naukowców z Polski i Japonii podczas drugiego warsztatu zaprezentowano skuteczne rozwiązywania problemów związanych z odpadami żywnościowymi, generowanymi głównie w małych punktach gastronomicznych. Polska angażuje się tym samym w globalną dyskusję na temat marnowania żywności oraz problematyki odpadów organicznych. W trakcie warsztatu omówiono korzyści płynące z lokalnego kompostowania oraz jego znaczenie dla zrównoważonego gospodarowania odpadami. Nowoczesne podejście do kompostowania w miastach przyczynia się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz wspiera ideę gospodarki o obiegu zamkniętym.

Warto zauważyć, że wkład SGGW był obecny także w ekspozycji stałej Pawilonu Polski – dr hab. Urszula Zajączkowska, prof. SGGW z Samodzielnego Zakładu Botaniki Leśnej Instytutu Nauk Leśnych weszła w skład zespołu, który stworzył wystawę artystyczną tego pawilonu. Botaniczka z SGGW jest autorką instalacji artystycznej *Przednówek*, dla której inspiracją była obserwacja przemian polskiej przyrody. W jej ramach zostały uwiecznione elementy roślin uchwycone w momencie przedwiosnia: pąk prawie otwarty, lecz już niezamknięty, jeszcze trochę żywy, jesienny liść, późnowiosenny, rozpadający się kwiat już tylko z jednym płatkim korony, częściowo rozwinięty owoc lub delikatnie zielony, pomarszczony, dopiero co rozpostarty, bardzo wczesnowiosenny liść. Te elementy są niezwykle ulotne w przyrodzie i nigdy nie służą do opisu gatunku czy w ogóle pewnych zjawisk. Profesor Zajączkowska pragnęła w poetycki wizualnie sposób je zatrzymać i pokazać ludziom, że one nie tylko istnieją, nie tylko są interesujące i piękne, lecz także są dowodem, jak bardzo prosto patrzymy na przyrodę, jak ciągle mało o niej wiemy. Wiele roślin zaprezentowanych w ramach instalacji zostało zebranych na terenie kampusu SGGW. Instalację od strony technicznej tworzyły kule z syntetycznej żywicy, w których w ramach specjalnego procesu zostały zatopione rośliny zatrzymane w czasie przez proces suszenia. Oszlifowane i przepięknie podświetlone kule (ok. 130) zawieszono na cienkich aluminiowych łącznikach. Instalacja wzbudzała autentyczny zachwyt zwiedzających i była jednym z najczęściej fotografowanych obiektów w pawilonie.

Potwierdzeniem sukcesu polskiej ekspozycji było zajęcie pierwszego miejsca za projekt wystawy w kategorii „Pawilony samodzielnie zbudowane – typ A”. Jednym z elementów, które przyciągnęły uwagę międzynarodowego

jury, znalazła się instalacja artystyczna *Przednówek*. Wśród licznych wyróżnień przyznanych Pawilonowi Polski warto wspomnieć również o jego obecności na liście dziennika *The New York Times*, który umieścił go w zestawieniu 25 rzeczy, które warto zobaczyć na Expo 2025. Sukces polskiego pawilonu pokazuje, jak wiele można osiągnąć dzięki współpracy artystów, naukowców i projektantów. To także dowód, że kreatywność i wiedza są mocną stroną polskiej kultury i nauki.

Obecność SGGW w Pawilonie Polski to niejedyne elementy promocji naszej Uczelni podczas Wystawy Światowej w Japonii. Delegacja SGGW odbyła spotkania z japońskimi partnerami SGGW mające na celu pogłębienie lub ożywienie dotychczasowych relacji. Prorektor ds. umiędzynarodowienia dr hab. Marta Mendel, prof. SGGW odwiedziła uczelnię partnerską – Shibaura Institute of Technology (SIT). W trakcie wizyty omówiono rezultaty dotychczasowej współpracy nawiązanej w 2020 roku w ramach programu Erasmus+. Dyskutowano o możliwości intensyfikacji współpracy, w tym w zakresie mobilności doktorantów i pracowników, z wykorzystaniem istniejących mechanizmów finansowych. Elementem wizyty było także zwiedzanie tokijskiego kampusu SIT i zaplecza dydaktyczno-badawczego uczelni.

Profesor dr hab. Mohamed Hazem Kalaji przekazał podczas pobytu w Japonii podpisane przez JM Rektora SGGW porozumienie pomiędzy SGGW a Uniwersytetem Farmacji, Nauk Medycznych i Przyrodniczych w Niigacie. Podczas wizyty w Niigata prof. Kalaji przeprowadził seminarium na temat wykorzystania fluorescencji chlorofilu do oceny jakości życia roślin. Zwieńczeniem wizyty delegacji SGGW w Japonii było spotkanie w Ambasadzie RP z udziałem kilkudziesięciu przedstawicieli uczelni wyższych z Polski i Japonii.

Obecność SGGW na Expo 2025 była możliwa dzięki dofinansowaniu uzyskanemu w ramach programu Międzynarodowe Wydarzenie Naukowe na Wystawie Światowej Expo 2025 w Osace finansowanego z dotacji celowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za pośrednictwem NAWA. Nasza Uczelnia złożyła projekt w konkursie NAWA pn. *Rola uczelni przyrodniczych w kreowaniu innowacyjnych rozwiązań w obszarze badań naukowych oraz współpracy z biznesem – debata z udziałem przedstawicieli Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz podmiotów partnerskich z Japonii*.

Udział w tym prestiżowym wydarzeniu przyczynił się do wzmocnienia współpracy naukowej SGGW z ośrodkami naukowymi z Japonii i na świecie i pozwolił zaprezentować kompetencje SGGW w kluczowych dla współczesnego świata obszarach: innowacje, środowisko i zdrowie. •

MGR MONIKA DYLAĞ-SAJÓR
KIEROWNIK BIURA PROMOCJI

Wspólnie dla mobilności naukowców

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego wraz z pięcioma instytucjami naukowymi z regionu otrzymała finansowanie na realizację wspólnego projektu.

Finansowanie w wysokości ponad 1,1 mln zł otrzymał projekt *Utworzenie regionalnej sieci NAWA-EURAXESS w województwie mazowieckim* w ramach programu Sieć NAWA-EURAXESS, finansowany ze środków Unii Europejskiej – Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

Realizowany od czerwca 2025 roku do grudnia 2028 roku projekt przewiduje stworzenie i rozwój regionalnej sieci EURAXESS, której celem będzie wspieranie mobilności oraz ścieżek kariery naukowej badaczy, a także zwiększenie atrakcyjności polskich uczelni i instytucji badawczych na arenie międzynarodowej.

Liderem przedsięwzięcia jest Narodowe Centrum Badań Jądrowych (NCBJ), a partnerami w konsorcjum poza SGGW są: Uniwersytet Warszawski, Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie (MIBMiK), Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęczyna PAN oraz Międzynarodowy Instytut Mechanizmów i Maszyn Molekularnych PAN (IMol). Każda z instytucji wnosi do projektu unikalne kompetencje i doświadczenie, co pozwala na stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla naukowców.

Program Sieć NAWA-EURAXESS to inicjatywa Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej uruchomiona w listopadzie 2024 roku. Projekt opiera się na dotychczasowym doświadczeniu Polski w ramach europejskiej sieci EURAXESS, powołanej na wniosek Komisji Europejskiej, aby wspierać

mobilność naukowców oraz ułatwiać im dostęp do informacji o możliwościach zatrudnienia, finansowania badań i współpracy międzynarodowej. Skupia się na wspieraniu badaczy na różnych etapach kariery naukowej – od doktorantów po doświadczonych profesorów. Dostępna w ramach systemu platforma internetowa pozwala naukowcom znaleźć oferty pracy i stypendiów, a także otrzymać pomoc w kwestiach formalnych związanych z przeprowadzką, wizami czy uznawaniem kwalifikacji.

Głównym celem projektu *Utworzenie regionalnej sieci NAWA-EURAXESS w województwie mazowieckim* jest stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia oraz atrakcyjnego otoczenia dla przyjeżdżających do Polski doktorantów, naukowców i ich rodzin. Działania te mają być pomocne w rozwoju ich karier naukowych oraz wspierać integrację w regionie mazowieckim. Ważnym elementem działania sieci jest rozwój współpracy między innymi z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim w celu usprawniania procedur legalizacji pobytu badaczy i ich rodzin. Inicjatywa wpisuje się w europejskie działania na rzecz budowania przyjaznego, konkurencyjnego środowiska pracy dla badaczy, zgodnie z zasadami Europejskiej Karty Naukowca oraz zaleceniami Rady Unii Europejskiej. Ideą programu jest tworzenie w poszczególnych województwach sieci regionalnych pomiędzy różnymi instytucjami nauki i szkolnictwa wyższego oraz innymi organizacjami działającymi na rzecz cudzoziemców.

Integracyjne warsztaty kulinarne

W ramach projektu przewidziano również wiele działań, które mają na celu nie tylko wsparcie naukowców, lecz także podniesienie kompetencji instytucji uczestniczących oraz ich kadr. Do najważniejszych zadań należą: organizacja szkoleń i warsztatów z zakresu obsługi zagranicznych naukowców, wizyty studyjne w instytucjach partnerskich, działania informacyjno-promocyjne dotyczące polityki krajowej i europejskiej w zakresie rozwoju karier naukowych, organizacja wydarzeń integracyjnych i sportowych, rozwój strony internetowej regionalnej sieci EURAXESS, budowanie trwałych relacji z instytucjami administracji publicznej i samorządowej.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego odgrywa w projekcie jedną z kluczowych ról i odpowiada za rozwój współpracy z instytucjami uprawnionymi do udzielania zezwoleń na legalny pobyt i pracę cudzoziemcom podejmującym aktywność naukową w województwie mazowieckim. Biuro Współpracy Międzynarodowej – zespół WePoint od początku swojej działalności wspiera mobilność akademicką i integrację badaczy międzynarodowych. W ramach projektu SGGW jest odpowiedzialna za organizację szkolenia realizowanego we współpracy z Wydziałem ds. Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (MUW) oraz Urzędem ds. Cudzoziemców (UDSC), a dotyczącego procedur legalizujących pobyt czasowy. Odbędzie się ono w dwóch edycjach, łącznie dla 70 osób. Do udziału w szkoleniu zostaną zaproszeni pracownicy mazowieckich instytucji naukowych oraz uczelni mający w zakresie obowiązków służbowych obsługę cudzoziemców. Zapisy odbędą się poprzez stworzony w tym celu formularz rejestracji. Nasza Uczelnia udostępni swoje zaplecze lokalowe dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Licząc, że szkolenie stworzy przestrzeń do dialogu z ww. instytucjami, SGGW planuje zainicjowanie innych aktywności nastawionych na wykreowanie przyjaznego środowiska dla zagranicznych naukowców i studentów. Propozycje obejmują następujące działania: wyznaczenie w MUW dnia przeznaczonego na obsługę naukowców i studentów, wprowadzenie cyklicznych dyżurów pracowników MUW w wybranych instytucjach naukowych,

wyznaczenie w obrębie MUW i UDSC opiekuna odpowiedzialnego za kwestie pobytu i pracy studentów oraz naukowców, włączenie SGGW i partnerów sieci w reaktywowane Forum ds. Cudzoziemców przy Województwie Mazowieckim, organizacja systematycznych warsztatów informacyjnych z udziałem osób pracujących przy programie Sieci NAWA-EURAXESS oraz współpracujących instytucji. Zaproponowane działania wpłyną na usprawnienie procesu administracyjnego dla studentów, doktorantów i naukowców, zapewnią wpływ instytucji naukowych na kształtowanie polityki migracyjnej regionu oraz przyczynią się do lepszego rozpoznania potrzeb obu stron procesu legalizującego pobyt cudzoziemców.

Udział SGGW w projekcie NAWA-EURAXESS to nie tylko prestiż, ale przede wszystkim realna szansa na podniesienie konkurencyjności naszej Uczelni w skali międzynarodowej. Dbłość o europejskie standardy w zakresie mobilności naukowej, integracji cudzoziemców oraz wspierania rozwoju kariery badawczej to elementy, które wpisują się w strategię rozwoju SGGW jako nowoczesnej, otwartej i innowacyjnej instytucji akademickiej.

Projekt umożliwia również wymianę dobrych praktyk między instytucjami naukowymi, co sprzyja budowaniu trwałych relacji i wspólnemu rozwiązywaniu problemów związanych z obsługą mobilności międzynarodowej.

Mazowiecka sieć NAWA-EURAXESS to przykład skutecznej współpracy międzyinstytucjonalnej, która może stać się wzorem dla innych regionów Polski. Dzięki zaangażowaniu partnerów oraz wsparciu ze strony NAWA i Unii Europejskiej projekt ma szansę realnie wpłynąć na poprawę warunków pracy i rozwoju naukowców z całego świata.

W dłuższej perspektywie inicjatywa przyczyni się do zwiększenia liczby zagranicznych naukowców i studentów kształcących się w Polsce, wzmocnienia pozycji polskich instytucji naukowych oraz budowania wizerunku kraju jako atrakcyjnego miejsca do prowadzenia badań i rozwoju kariery naukowej. •

Profesor Jan Górecki Rektor SGGW w latach 1990–1996

Urodził się 18 sierpnia 1934 roku we wsi Kłopotczyn Nowy położonej na ziemi rawskiej. Po ukończeniu w 1951 roku I Państwowego Gimnazjum i Liceum im. Mikołaja Kopernika w Łodzi rozpoczął studia pierwszego stopnia na nowo utworzonym Wydziale Zootechnicznym SGGW, które ukończył w 1954 roku z tytułem inżyniera zootechniki. Studia drugiego stopnia ukończył na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym (od 1958 roku Wydział Ekonomiczno-Rolniczy), uzyskując w 1957 roku tytuł magistra inżyniera ekonomiki rolnictwa. Bezpośrednio po ukończeniu studiów pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął na tym Wydziale w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Gospodarstw Rolniczych pod kierunkiem prof. Ryszarda Manteuffla. W latach 1961–1962 odbył studia uzupełniające w Szwedzkim Uniwersytecie Nauk Rolniczych w Uppsali oraz staże w uniwersytetach w Republice Federalnej Niemiec, Czechosłowacji i Holandii, co niewątpliwie przyczyniło się do jego rozwoju naukowego w kolejnych latach pracy w SGGW.

W 1963 roku, na podstawie pracy *Analiza organizacji oraz metod upowszechniania wiedzy rolniczej w Polsce*, uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a sześć lat później stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych z zakresu ekonomiki rolnictwa na podstawie całokształtu dorobku naukowego i pracy habilitacyjnej *Kierownictwo w gospodarstwie indywidualnym*. W 1970 roku został mianowany na stanowisko docenta. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk ekonomicznych otrzymał w 1983 roku, a po zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym w 1990 r. tytuł naukowy profesora nauk ekonomicznych i stanowisko profesora zwyczajnego.

Dorobek naukowy Profesora obejmuje osiemdziesiąt oryginalnych prac twórczych oraz ponad sto dwadzieścia innych prac naukowych, w tym sześć książek i kilka skryptów. Głównymi obszarami badawczymi Profesora były zagadnienia dotyczące: ekonomiki i organizacji gospodarstw rodzinnych, doradztwa rolniczego, zarządzania gospodarstwami rolniczymi, efektywności inwestycji rolniczych, znaczenia czynnika ludzkiego w rolnictwie. Prowadził również badania porównawcze w zakresie ekonomiki i polityki rolnej w różnych krajach świata. Z racji pełnionych funkcji administracyjnych na wydziale czy też na szczeblu uczelni zajmował się problematyką dotyczącą podnoszenia jakości badań naukowych i dydaktyki oraz zarządzania w szkolnictwie wyższym.

Czynnie uczestniczył w kształceniu młodych kadr naukowych. Był promotorem ponad osiemdziesięciu prac magisterskich, siedmiu zakończonych przewodów doktorskich oraz recenzentem w wielu przewodach doktorskich,

**Prof. dr hab. dr h.c.
Jan Górecki zmarł
6 lipca 2025 roku.**

habilitacyjnych i postępowaniach o uzyskanie tytułu naukowego.

W okresie czterdziestu ośmiu lat pracy jako nauczyciel akademicki sprawował następujące funkcje administracyjne na wydziale: wicedyrektor Instytutu Ekonomiki i Organizacji Gospodarstw Rolniczych (1970–1973), kierownik Katedry Rolnictwa Światowego (1980–1989) i w uczelni: prorektor ds. współpracy z zagranicą i rozwoju (1984–1987), rektor w dwóch trzyletnich kadencjach (1990–1996). W latach 2001–2004 był profesorem w Katedrze Ekonomiki Rolnictwa i Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych.

Kierowanie uczelnią na stanowisku rektora rozpoczął 1 grudnia 1990 roku wraz z początkiem przemian społeczno-politycznych w Polsce i wejściem w życie nowej ustawy o szkolnictwie wyższym wprowadzającej autonomię uczelni akademickich, stwarzającej nowe możliwości i wyzwania w obszarze procesu dydaktycznego, badań naukowych oraz zarządzania uczelnią i jej bazą materialną. Na początku pierwszej kadencji, w kwietniu 1991 roku, z nieukrywaną radością przyjął treść sejmowej ustawy przywracającej historyczną nazwę Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, bez drugiego członu Akademia Rolnicza (wprowadzonego w 1972 r.).

To dzięki wizji Profesora i jego determinacji w realizacji zapisów nowej ustawy zostały przygotowane założenia do nowego Statutu SGGW, w którym znalazły się zapisy dotyczące między innymi kryteriów powoływania dużych jednostek strukturalnych na wydziałach poprzez zwiększenie w nich liczby nauczycieli akademickich, w tym pracowników samodzielnych, a także niełączenia funkcji rektora, prorektora, dziekana z funkcją kierownika katedry.

Rozpoczął trudny proces prawnego uregulowania stanu własności i wieczystego użytkowania gruntów SGGW na

terenie Ursynowa, Wolicy, Natolina i zakładów doświadczalnych poprzez ich wpis do ksiąg wieczystych. Stworzyło to możliwość dla mnie, kontynuującego zarządzanie SGGW w kolejnych dwóch kadencjach (1996–2002), do sprzedaży działek w Wilanowie i pozyskania środków finansowych na budowę bazy lokalowej na Ursynowie dla całej Uczelni.

Zainicjował prace, które doprowadziły do wdrożenia w SGGW zdecentralizowanego systemu zarządzania środkami finansowanymi, sprowadzając to zarządzanie z poziomu uczelni do poziomu podstawowych jednostek strukturalnych na wydziałach i do jednostek niewchodzących w skład wydziałów. System podziału środków finansowych dla poszczególnych jednostek został oparty na algorytmie, którego parametry z jednej strony stymulowały do podniesienia jakości procesu dydaktycznego i badań naukowych, z drugiej zaś prowadziły do oszczędnego gospodarowania przyznanymi środkami.

Wprowadził także system samofinansowania się jednostek związanych z administracją centralną i ogólnouczelnianą działalnością usługową oraz samofinansowania się zakładów doświadczalnych – rolniczych i leśnego. Wprowadzenie zarówno zdecentralizowanej formy zarządzania finansami, jak i systemu samofinansowania już w pierwszych latach kadencji Profesora przyniosło wymierne oszczędności w budżecie SGGW.

Rozpoczął proces modernizacji i rozbudowy ogólnouczelnianej sieci komputerowej, który zakończył się w 1997 roku połączeniem za pomocą światłowodów wszystkich jednostek należących do SGGW na terenie Ursynowa oraz przy ulicach Rakowieckiej i Grochowskiej. W okresie

kadencji rektorskich zainicjował wykonanie planu modernizacji Centrum Informatycznego pod kątem rozwijającej się w kraju informatyzacji. Plany te zostały zrealizowane w latach 1997–1999, co pozwoliło na wdrożenie nowych systemów edukacyjnych i administracyjnych.

Podczas kadencji rektorskiej doprowadził między innymi do zakończenia w 1992 roku budowy nowego budynku na Ursynowie dla Wydziału Ogrodniczego z Oddziałem Architektury Krajobrazu, zaprojektowania i rozpoczęcia przebudowy dawnej stołówki studenckiej na Ursynowie na Bibliotekę Główną SGGW (pierwszy etap budowy zakończono i oddano do użytku we wrześniu 1998 r.), modernizacji pól doświadczalnych zakładów doświadczalnych pod kątem większego ich przystosowania do prowadzenia badań naukowych i procesu dydaktycznego.

Doprowadził do generalnego remontu Auli Kryształowej, a następnie do przeniesienia wraz z początkiem roku akademickiego 1991/1992 wszystkich uroczystości ogólnouczelnianych z Auli Kolumnowej przy ulicy Rakowieckiej do Auli Kryształowej.

Profesor Jan Górecki zainicjował tworzenie studiów międzywydziałowych. Za kadencji Rektora w 1995 roku uruchomiono Międzywydziałowe Studium Biotechnologii ze specjalnościami: biotechnologia w produkcji roślinnej, biotechnologia w produkcji i ochronie zdrowia zwierząt, biotechnologia w przemyśle spożywczym i przetwórstwie. Kolejne, tym razem Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska zostało uruchomione z początkiem roku akademickiego 1996/1997. Studia te przez wiele lat cieszyły się dużą frekwencją wśród kandydatów, a w rankingach

Jan Paweł II i prof. Jan Górecki w styczniu 1996 roku w Sali Klementyńskiej w Watykanie

Kolegium rektorskie kadencji 1990–1993. Od lewej: prof. Włodzimierz Kluciński, prof. Anna Gronowska-Senger, prof. Jan Górecki, prof. Witold Dzbeński

Perspektyw w kolejnych latach zajmowały czołowe miejsca. Zapoczątkowany proces kształcenia na studiach międzywydziałowych był kontynuowany podczas kadencji rektorskich w latach 1996–2002.

Powołał także Centrum Naukowo-Wdrożeniowe, którego zadaniem była koordynacja działalności upowszechniającej dorobek naukowy i dydaktyczny w myśl hasła: nauka w praktyce. Drugie centrum, o nazwie Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej, będące efektem współpracy z ośrodkami duńskimi, powstało w 1996 roku na terenie Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Rogowie. Miało zadania edukacyjne.

Wprowadził zmianę zasad przyznawania Odznaki Honorowej „Za Zasługi dla SGGW” wraz z opracowaną przez Edwarda Gorola jej nową grafiką. Senat podjął w 1992 roku uchwałę o rezygnacji z przyznawania dwustopniowej odznaki (srebrnej i złotej) na rzecz jednostopniowej z nową grafiką. Odznaka ta jest przyznawana przez Senat Akademicki SGGW do dnia dzisiejszego.

Ważną inicjatywą zapoczątkowaną przez prof. Jana Góreckiego, a kontynuowaną przez kolejnych rektorów SGGW, było wprowadzenie tradycji spotkań wigilijnych dla całej społeczności akademickiej naszej *Alma Mater*.

Profesor prowadził aktywną współpracę zagraniczną. To dzięki Rektorowi i jego osobistym kontaktom w sposób szczególny rozwinęła się współpraca z przedstawicielami rolnictwa duńskiego oraz naukowa z Królewskim Uniwersytetem Rolniczo-Weterynaryjnym w Kopenhadze, a także z Fundacją Francusko-Polską we Francji. Efektem tej

współpracy było między innymi powołanie w 1995 roku Międzynarodowego Instytutu Zarządzania i Marketingu w Gospodarce Żywnościowej, prowadzącego studia podyplomowe MBA w zakresie marketingu i gospodarki żywnościowej przy udziale wykładowców z Francji i Holandii. Ponadto dzięki Rektorowi kilkunastu pracowników naszej Uczelni, wśród których byłem i ja, odbyło w 1995 roku trzytygodniowy kurs zarządzania uczelnią w Purdue University w ramach grantu finansowanego przez Andrew W. Mellon Foundation.

Profesor nie skupiał się tylko na współpracy z ośrodkami zagranicznymi. Dużą wagę przywiązywał do współpracy i współdziałania z innymi uczelniami Warszawy i kraju.

Profesor uważał, że ważna jest terażniejszość i przyszłość uczelni, ale nie należy zapominać o jej przeszłości i poprzednikach, którzy przez dwa wieki budowali dzisiejszą pozycję naszej *Alma Mater*. Dlatego też kiedy oddawałem w 1998 roku do użytku nową Bibliotekę Główną SGGW na Ursynowie, przyjąłem sugestie Profesora, aby nosiła ona imię Władysława Grabskiego.

Dzięki inicjatywie Rektora wśród dwunastu osób, które otrzymały za jego kadencji tytuły doktora honoris causa, są między innymi prymas Polski kardynał Józef Glemp (1991 r.) oraz noblista Norman Borlaug (1993 r.).

Po zakończeniu pełnienia funkcji rektora przez okres czterech lat był ambasadorem RP w Królestwie Danii (1997–2001). Od 2004 roku, już jako emerytowany profesor SGGW, przez kilka lat pracował na stanowisku profesora

Królowa Danii Małgorzata II z rektorem prof. Janem Góreckim po uroczystości w Auli Kryształowej 6 lipca 1993 roku

w Zakładzie Integracji Europejskiej Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN.

W latach 1974–1979 prof. Jan Górecki pracował jako ekspert Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w Rzymie, a następnie był ekspertem FAO ds. szkolnictwa rolniczego i nauki w Etiopii (1987–1989). Pełnił funkcję przewodniczącego Rady ds. Wsi i Rolnictwa przy prezydencie Lechu Wałęsie (1991–1995) oraz był członkiem rady przy prezydencie Lechu Kaczyńskim (2008–2010). Ponadto był członkiem: Królewskiej Szwedzkiej Akademii Rolnictwa i Leśnictwa (od 1988 r.), Komitetu Ekonomiki Rolnictwa PAN (1979–2005), Zarządu Fundacji na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA), Komitetu Organizacyjnego i Zespołu Negocjacyjnego Kościelnej Fundacji Rolniczej (1982–1995), Międzynarodowego Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnych (1982–1989), Rady Nadzorczej TVP SA (1993–1996), współprzewodniczącym Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, rad naukowych: Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB i Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB (2004–2015) oraz komitetów redakcyjnych czasopism: *Agricultural Economics* (1984–1990), *Zagadnienia Ekonomiki Rolnej* (1985–1992), *Wies i Rolnictwo* (2004–2012).

Otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień, między innymi: Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Republiki Austrii” (1974 r.), Odznakę Honorową „Za Zasługi dla SGGW” (1988 r.), Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1994 r.), Prymasowski Złoty Medal „Zasłużonemu w Posłudze dla Kościoła i Narodu” (1997 r.), Krzyż Komandorski Orderu Dannebrog (2001 r.), Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (2003 r.), Medal Michała Oczapowskiego Wydziału V PAN (2009 r.), Medal Instytutu Agronomicznego w Marymoncie (2009 r.), Statuetkę „200-lecia SGGW” (2016 r.). W 2004 roku otrzymał tytuł doktora honoris causa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Z okazji 80. urodzin Profesora 21 października 2014 roku odbyła się w Auli Kryształowej sesja naukowa, która zgromadziła rodzinę, pracowników SGGW i Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego wraz z władzami Uczelni.

Należy podkreślić, że od 60 lat zawsze towarzyszyła prof. Janowi Góreckiemu małżonka – pracownik dydaktyczny Uniwersytetu Warszawskiego, której rola we wspieraniu Profesora w jego działalności jest nie do przecenienia. W pamięci zachowuję między innymi zorganizowanie w SGGW przez Panią Ullę Górecką wraz ze studentkami UW wieczoru poświęconego św. Łucji, nawiązującego do święta obchodzonego w Szwecji.

Z wielkim smutkiem 6 lipca 2025 roku społeczność akademicka przyjęła wiadomość o śmierci wybitnego nauczyciela akademickiego i rektora naszej *Alma Mater*. Był człowiekiem niezwykłym – człowiekiem renesansu, wymagającym nie tylko od współpracowników, ale przede wszystkim od siebie. Miałem szczęście w okresie swojej wieloletniej pracy zawodowej, że Profesor zaufał mi i mogłem przez sześć lat pracować u Jego boku jako prorektor. Był człowiekiem pełnym życzliwości, źródłem wsparcia i dobrego słowa. Zawsze cechowały Go autentyczność, merytoryczność, a jednocześnie skromność i dobroć. Zarówno w czasie pracy w Uczelni, jak i podczas przebywania na emeryturze troszczył się o dalszy rozwój SGGW. Dzięki podjętym decyzjom podczas pełnienia funkcji rektora następcy na tym stanowisku mogli realizować kolejne etapy rozwoju SGGW.

Podczas uroczystości pogrzebowych Profesora w imieniu rektora SGGW prof. dr. hab. Michała Zasady pożegnała prorektor ds. umiędzynarodowienia i pierwszy zastępca dr hab. Marta Mendel, prof. SGGW, przedstawiając drogę zawodową Zmarłego. Wzruszające były wystąpienia córek Ewy i Marii oraz syna Piotra. Profesor został pochowany na cmentarzu w Wilanowie.

Pamięć o Profesorze pozostanie na zawsze, albowiem „Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych”. ▀

PROFESOR WŁODZIMIERZ KLUCIŃSKI
PROREKTOR W LATACH 1990–1996
REKTOR W LATACH 1996–2002

Profesor Monika Michalczuk

Była nie tylko naukowczynią! Była światłem, które promieniało na innych – studentów, współpracowników, przyjaciół i rodzinę. Profesor Monika Michalczuk, odeszła zbyt wcześnie, pozostawiając po sobie nie tylko imponujący dorobek naukowy, ale przede wszystkim pustkę, której nie sposób zapełnić.

Z ogromnym smutkiem pożegnaliśmy dr hab. Monikę Michalczuk, prof. SGGW – wybitną specjalistkę w dziedzinie zootechniki, nieocenioną nauczycielkę akademicką, inspirującą badaczkę, a nade wszystko człowieka głęboko oddanego ludziom i nauce.

Urodziła się 19 grudnia 1977 roku w Wołominie. Przez całe życie była związana ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Już od czasów studenckich wyróżniała się pracowitością, zaangażowaniem i pasją do zootechniki. Przez ponad dwie dekady jej misją było poszukiwanie odpowiedzi na pytania nauki, ale też tworzenie przestrzeni do rozwoju dla młodych ludzi. Jej działania nigdy nie ograniczały się do sal wykładowych – była mentorką, promotorką, liderką i organizatorką.

Po ukończeniu w 2003 roku studiów na Wydziale Nauk o Zwierzętach z zapałem rozpoczęła karierę naukową. Już w czasie doktoratu łączyła pracę akademicką z praktyką, współpracując z firmą Lohmann Animal Health Polska. To połączenie teorii i praktyki stało się znakiem rozpoznawczym jej naukowego stylu. Do końca współpracowała z niezliczoną rzeszą firm branżowych z Polski i z zagranicy.

Stopień doktora uzyskała w 2006 roku, habilitację w 2016 roku, a od 2018 roku była profesorem uczelni w Katedrze Hodowli i Żywienia Zwierząt. Była także przewodniczącą Rady Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo, zastępcą dyrektora oraz pełniła obowiązki dyrektora Instytutu Nauk o Zwierzętach SGGW. Swoją pracą codziennie udowadniała, że nauka może i powinna służyć społeczeństwu.

Nauka, która karmi świat

Jej badania koncentrowały się wokół intensywnych systemów produkcji drobiarskiej z naciskiem na zdrowie zwierząt, dobrostan oraz innowacyjne metody pozyskiwania produktów pochodzenia zwierzęcego o podwyższonej wartości odżywczej. Z niezwykłą konsekwencją opracowywała metody wzbogacania mięsa drobiowego i jaj w składniki prozdrowotne. To podejście – łączące zootechnikę z żywieniem człowieka – sytuowało ją w czołówce polskich badaczy pracujących na styku nauk o zwierzętach i technologii żywności.

Opublikowała blisko dwieście prac naukowych, w tym ponad sto przeznaczonych dla praktyków i producentów drobiu. Osiągnęła tym samym sumaryczny IF na poziomie

Dr hab. Monika Michalczuk, prof. SGGW zmarła 21 marca 2025 roku.

stu i zdobyła niemal cztery tysiące punktów MNiSW. Kierowała dwudziestoma czterema projektami naukowymi, brała udział jako wykonawca w kolejnych dwudziestu jeden projektach i pracach zleconych – także dla partnerów zagranicznych, co świadczy o jej rozpoznawalności w międzynarodowym środowisku.

Uczestniczyła w licznych stażach produkcyjnych i badawczych, między innymi w firmach Lohmann Animal Health Polska Sp. z o.o. w Cuxhaven (Niemcy) i Phage Consultants w Gdyni oraz w Ghent University (Belgia) i Instytucie Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Jastrzębcu – stale poszerzała swoją wiedzę i dzieliła się nią z innymi. Brała udział w licznych kursach i szkoleniach, między innymi z zakresu: przyszłości rozwojowej żywności, wymagań weterynaryjnych przy sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzenia zwierzęcego oraz prowadzenia produkcji i sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, ekologicznej produkcji i komercjalizacji wyników badań w naukach przyrodniczych.

Kształtowanie przyszłości nauki

Nie tylko badała – również wychowywała. Była promotorką pięciu doktoratów, z czego jednego zakończonego, promotorką pomocniczą kolejnych dwóch. Poprowadziła pięćdziesiąt prac magisterskich i ponad sześćdziesiąt inżynierskich, a jako opiekunka Koła Naukowego Hodowli i Żywienia Zwierząt zarażała młodych ludzi miłością do nauki. Organizowała również warsztaty dla dzieci i młodzieży, współpracując z Fundacją Uniwersytet Dzieci. W jej oczach każde pytanie było warte wysłuchania, każdy pomysł uwagi. Dzięki niej wielu studentów poczuło, że nauka to nie tylko teoria, ale żywa, zmieniająca świat rzeczywistość. Była nie tylko nauczycielką, ale i przewodniczką, która z troską wspierała

każdego, kto do niej przychodził. Mimo swojej choroby cały czas pomagała innym i o innych myślała. Wykazywała silny pierwiastek matczyzny. Z jej inicjatywy w budynku wydziału powstała strefa relaksu, w której studenci mogą odpocząć, zintegrować się i zjeść ciepły posiłek.

Z ogromnym zaangażowaniem uczestniczyła w rozwoju SGGW. Była członkinią Senatu Akademickiego, senackich komisji: ds. Historii i Odznaczeń oraz ds. Nauki i Rozwoju Kadr, Rektorskiej Komisji ds. Gospodarczych i Inwestycji oraz przewodniczącą Zespołu ds. współpracy z otoczeniem gospodarczych. Jej aktywność organizacyjna była równie imponująca co naukowa.

Ekspertka z misją społeczną

Była ekspertką cenioną nie tylko w środowisku akademickim. Reprezentowała Polskę na międzynarodowych forach, zasiadała w komisjach naukowych, radach programowych, działała na rzecz integracji nauki z praktyką hodowlaną. Monika Michalczuk była cenioną ekspertką w Krajowej Radzie Drobiarskiej ds. Segmentacji rynku kurcząt rzeźnych przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Współtworzyła standardy dobrostanu zwierząt oraz uczestniczyła jako ekspertka w różnych kampaniach, między innymi „Indyk z Europy – pod skrzydłami jakości”.

Dr hab. Monika Michalczuk, prof. SGGW

Była także wiceprzewodniczącą Rady Programowej SLUD – Stowarzyszenia Siedlecki Latający Uniwersytet Drobiarski, członkinią World’s Poultry Science Association (od 2009 r.), w której pełniła funkcję sekretarza i członka zarządu (od 2016 r.), a od 2020 roku wiceprezesa polskiego oddziału, oraz Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (od 2010 r.) i Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności (od 2013 r.). Była również członkinią Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN – jako przewodnicząca Komisji ds. Promocji w latach 2020–2024. Zawsze z uśmiechem, zawsze z klasą. Potrafiła połączyć precyzję naukowca z empatią nauczyciela, a profesjonalizm z autentyczną serdecznością.

Zawsze z ludźmi, zawsze z sercem

Poza nauką kochała przyrodę, rośliny i pieczenie ciast, którymi ochoczo wszystkich częstowała. W jej kuchni i ogrodzie – jak w laboratorium – wszystko miało swoje miejsce, ale też czuło się ciepło, spokój i troskę. Wraz z mężem wychowywała dwóch synów, z których jeden podjął studia na jej macierzystej uczelni. Dla najbliższych była nie tylko filarem domu – była jego sercem.

Odeszła jako laureatka licznych nagród, w tym Medalu „Zasłużony dla Rolnictwa” i Brązowego Medalu za Długoletnią Służbę. Wielokrotnie była nagradzana nagrodami Rektora SGGW za działalność naukową i organizacyjną. Ale najcenniejszą nagrodą, którą pozostawiła, jest pamięć – żywa i serdeczna, utrwalona w sercach współpracowników.

Jej działalność była nieprzerwanie związana z troską o jakość – zarówno badań, jak i relacji międzyludzkich. Dla współpracowników była nie tylko naukowcem, ale i opoką – kimś, kto potrafił znaleźć rozwiązanie, wysłuchać, podnieść na duchu. Dla studentów – niedoścignionym wzorem. Dla rodziny – niezastąpioną żoną i matką. Z dumą mówiła o swoich synach.

W naszej pamięci pozostaną nie tylko liczby – publikacji naukowych oraz projektów badawczych – medale i wyróżnienia. Pozostanie coś znacznie ważniejszego – obraz OSOBY, która żyła w zgodzie z wartościami: uczciwością, szacunkiem i odpowiedzialnością. OSOBY, dla której praca była pasją, a ludzie – najważniejsi.

Dziękujemy Profesor Monice Michalczuk za mądrość, która zmieniała ludzi. Za naukę, która miała sens. Za życie, które było misją. Odejście Pani Profesor to ogromna strata dla świata nauki, ale też dla każdego, kto miał zaszczyt ją poznać.

**Pozostaje wdzięczność – za wspólne chwile,
wiedzę, uśmiech. Za wszystko! ✨**

SPOŁECZNOŚĆ AKADEMICKA
INSTYTUTU NAUK O ZWIERZĘTACH

Święto Niepodległości 2025

